

ARATÓ

Emeljétek fel a ti szeméiteket, és lássátok meg a tartományokat:

mert megérték az aratásra. János 4.35.

Vallásos folyóirat.

Megjelenik minden negyedévben.

II. évfolyam.

Budapest, 1905. július 1-jén.

3. szám.

Felhívás

a kedves testvéreinkhez és pártfogóinkhoz „Az Arató“ folyóiratunk érdekében!

Az Arató 1905. júliusi példányának kiadásával soknak előfizetési ideje lejár. Kíváncsinos, hogy nemcsak hogy megújítsák a kedves testvéreink és pártfogóink saját előfizetésüket, hanem hogy ügyet támogassák azáltal, hogy több új előfizetőt szerezzenek. Ha ezen értelemmel egyesülve dolgozunk, akkor képesek leszünk az elkövetkező decemberi általános gyülekezetünkön elhatározott tervünket végrehajtani, azaz, hogy folyóiratunk minden hónapban jelenjék meg, ami mindenkinek óhaj-tása.

Amennyiben ezen ügyet a Friedensau-ban megtartandó nagy konferenciánkban tárgyalni szándékszunk, és az előfizetési létszámnak mennyisége által legjobban láthatják a mi előljáró testvéreink, hogy mennyire szeretjük és kívánjuk a lapot, tehát felkérjük a testvéreinket és pártfogóinkat, hogy segítsenek az 1906. évi előfizetők számát mivel magasabbra emelni. Kedves testvérek, rendeljétek a lapot nemcsak magatok részére, hanem, hogyha a körülmények megengedik, ren-

deljétek a ti rokonaitok, ismerőseitek és jó barátaitok részére is. A budapesti testvérek jó példával előmentek ebben, mert némelyek 2, 3 és 5 példányt is rendeltek. Azok elajándékoznak vagy eladnak belőle.

Ami a lapnak tartalmát illeti, a jövőre nézve csak annyit mondunk, hogy mindenkor igyekszünk a trembitának igazi hangot adni. A jelenvaló időről szóló igazságokkal kapcsolásba hozzuk Dániel és a Jelenések könyvének profétálasait, a Krisztusban való életet. A szombaticskolai leckék ezután is fognak megjelenni az Aratóban. Továbbá missziói kimutatások és az egészségi és mértékletességi ügy bőven lesz magyarázva.

Végre még egyszer kérjük a kedves olvasóknak pártfogásukat, és hogy legközelebb július 15-éig újítsák meg előfizetésüket. Kéretik az előfizetési árat, K 1.50, posta-utalvánnyal beküldeni. A címet érthetően írni szíveskedjétek. Olyan helyen, ahol gyülekezet van, a lap az előljárójánál megrendelhető, akinek az előfizetési árat is lehet átadni.

Az Úr áldja meg minden lelket, aki az ő munkájában fáradozik.

Szeretettel és köszönettel maradok testvéretek

Huenergardt János F.

Nyílt levél a protestáns lelkészekhez!

Washingtonban, az Egyesült Államok fővárosában lakozó hetedik napot ünneplő adventista hitszónokok a következő nyílt levelet intézték az amerikai protestáns lelkészekhez.

Amennyiben a benne említett igazságok minden lekipásztort illetik, indítva érezzük magunkat ezen levélnek tartalmát az európai protestáns lelkészeknek és mindazoknak figyelmébe ajánlani, akik a szentírást Isten kijelentett akaratjának tekintik!

„Igen tisztelt atyámfiai!

Amennyiben az általatok 1904. évi december 12-én tartott közgyűlés kimutatását és a jövő évben véghez viendő terveket olvastuk, amelyek a városban a törvény útján a vasárnap szigorúbb megtartását követelték, indokolva érezzük magunkat mint atyátfiai, a szent hivatásban, keresztyéni szeretettel a biblia által megmutatni, hogy micsoda az igazság a szombatnapról való kérdésben. Továbbá hogy a vasárnap megtartása valamint azt az emberekre erőszakolni, nem az evangélium szerinti eljárás, és ennél fogva nem illő keresztyénhez. Mi is szeretjük az Úr Jézust és teljes szívből óhajtjuk őt követni.

Azt is reméljük, hogy velünk egyetemben a protestáns hitnek rendíthetetlen kőszikláján álltok, és a bibliát — csak a bibliát hitünknek és cselekedetünknek egyedüli zsinormértékének tekintitek. Veletek együtt kifejezzük ezen meggyőződést, hogy szükséges az egész világban, hogy hadjárat indítassék a »szabbathnap« szigorúbb megtartása érdekében. De vigyázzunk erre, hogy minden cselekedetünk keresztyéni módon történjék meg.

Mint Istennek küldöttjei parancsolva van nekünk, hogy az »Igét hirdessük!« Mit mond tehát a mi vezérünk, a biblia, a szombatkérdésről?

Ahogy a Mózes második könyvében tállatik, Jelenések 1, 10. versében ezt mondja János: »Lélekben elragadtattam az Úrnak napján.« Ez íratott a ke-

resztyén korszakban — hatvan évvel Krisztus Urunk feltámadása után, azért a mostani élő keresztyének mérvad-

Ezen említett vers nem mondja, hogy melyik nap az Úrnak napja, de mondják azt a bibliának más versei, és azért könnyen megalapítható, hogy melyik nap az Úrnak napja. 2. Móz. 20, 8-11-ben találjuk a szombatnapról szóló parancsolatot. Úgy szól az Úr: »Hetednapon a te Jehova Istenednek szombatja legyen.« Továbbá Máté 12, 8-ban azt állítja Jézus, hogy Ő a szombatnak Ura. Ésaiás 58, 13-ban a szombatot az ő **szent napjának** mondja, és figyelmeztet bennünket, hogy lábbal ne tapodjuk azt.

Az egész biblián keresztül az Úr hetedik napot »Az én szent napom« — nevezi az Úrnak napjának. A hetedik nap többi napjairól sohasem nyilatkozik így.

1. Móz. 2. részében olvassuk, hogy miáltal lett szent a hetedik nap. 1. Ma az Úr megnyugodott azon és pihenés hagyott nekünk. 2. Azt a napot megáldotta, úgy lett az Úrtól megáldott nap. 3. Megszentelte azt. Valamit megszentelni annyit jelent, mint azt a közönségtől elkülöníteni.

Így az Úr elválasztotta a hetedik napot a munkanapoktól egy szent cél érdekében használatára pedig? — »A szombat az emberért teremtett.« Máté 2, 27.

Isten megáldotta és megszentelte a hetedik napot, azon megnyugodott, éppen az ő nyugvása által megszentelt. Így tehát az Isten a hetedik napot elválasztotta minden jövő időre, hogy szolgáljon szent embereknek az ő teremtésére és szentelésére, hogy emberért teremtesse a szombatot, hogy szentelésére szolgáljon az embereknek, hogy megtartsa.

A hetedik nap szombatnap, a törvénynek egy része. Jelen. 7, 13. a nyugalom, az áldás és a megszentelés nem testi, hanem lelki.

A szombatnap ajándéka által a megváltó saját jellemét, saját nyugalomát saját áldását és szentségét adta az embereknek.

Krisztus teremtette a szombatot.

Krisztus a teremtésnél a szereplő volt. Lásd János 1, 1-3; Kol. 1, 12-17; Zsid. 1, 1. Ő volt az, aki mindent teremtett, és ő volt az, aki a hetedik napon megnyugodott, s így teremtette a szombatot. Ő volt az, aki az embernek az ő saját nyugalmát, áldását és szentségét adta. Ezékiel 20, 12-ben azt mondja az Úr nekünk, hogyha a szombatot tartjuk, akkor jeléül szolgál annak, hogy az Úr a mi megszentelőnk.

Figyelemre méltó az a tény, hogy midőn a szombat teremtett, akkor a nap és nem a *szabbathrend* lett tisztelve. Isten megáldotta a **hetedik napot**. Lásd 1. Móz. 2, 3. Ő megszentelte és azt mondja nekünk, hogy **emlékezzünk meg ezen napról**. Lásd 2. Móz. 20, 8.

Mindez történt az Éden kertjében, még mielőtt a bűn keletkezett, még mielőtt szükséges lett volna a megváltó — még mielőtt *szó se lehetett árnyékról*. Ennélfogva lehetetlen, hogy a szombat árnyék, ellenkezőleg emlék a teremtésre. Lásd 2. Móz. 20, 8-11.

A szombatnap megtartási rend már kétezeröttszáz év óta fennállott, mikor az első zsidó született. Ennélfogva nem lehet mondani, hogy a szombatnap a zsidóknak adatott, vagy hogy az a zsidó ünnepnapja volna.

Midőn régen az egész világ a bálványimádásba merült, akkor az Úr Ábrahámot kiszóltotta és gazdag áldásokat ígért. Ábrahám megtartotta az ő törvényét. Lásd 1. Móz. 26, 5. Mikor Ábrahám ivadéakai Egyiptomból kivézéreltettek, akkor az Úr a hat munkásnapon mannat adott, de szombatnapon nem, hogy megkísértse őket, ha járnak-e az ő törvényében vagy nem. Lásd 2. Móz. 16, 4. Midőn egynehányan kimentek szombatnapon mannat szedni, akkor az Úr azt kérdezte: »Meddig nem akarjátok megőrizni az én parancsolataimat és törvényeimet.« 2. Móz. 16, 27-30. Ez pedig egy hónappal előbb történt, mielőtt a törvény adatott a Sinai hegyről.

Ceremóniai és erkölcsi parancsolatok.

Ezekután adott az Úr sokféle ceremóniai parancsolatot és azok az árnyékul

szolgáló szombatokat tartalmaztak, amelyek Krisztus váltsági munkájára útaltak. Lásd Kol. 2, 14. 16. 17. De határozott vonalat húzott a ceremóniai és az erkölcsi törvények között.

A tíz parancsolatot saját ujjával írta a két kőtáblára és elrendelte, hogy szent frigyládájába helyezték el. Lásd 2. Móz. 24, 12; 31, 18; 32, 15. 16; 5. Móz. 10, 4. 5.

A ceremónia törvényét pedig Mózes által a törvénynek könyvében íratta meg, amely azután a láda mellé helyeztetett. Lásd 5. Móz. 1, 1-18; 33, 4; 31, 24-26. Így tehát határozott különbséget tett a tíz parancsolat között és minden más egyéb törvény között.

A tíz parancsolat középebe helyezte az Úr a hetedik napról szóló parancsolatot, amely által legvilágosabban mutatja, hogy a heti nyugalomnapnak, a szombatnapnak, nincsen semmi köze a ceremóniai szombatokhoz. Az Úr azt kívánja, hogy mindenki lássa ezen tényt. Hogyha pedig a lekipásztorok nem tesznek különbséget aközött, ami szent és ami közönséges, és az Úr szombatjától elrejtik szemeiket, akkor az Úr megveti őket. (Ezék. 22, 26.)

Istennek törvénye, a tíz parancsolat, tökéletes, igaz, szent és jó. Megvidámítja a szívet. Lásd Zsolt. 19, 8-12. »Ami kijött az én számból, azt el nem változtatom,« mondja az Úr Zsolt. 89, 35-ben.

Pál apostol azt mondja ezen törvényről, hogy szent, igaz és jó (Róm. 7, 12). Ami pedig az egész törvényről igaznak bizonyul, az a negyedik parancsolatra is vonatkozik. Így tehát a hetedik nap, a szombatnap, is szent, igaz, jó és örökkévaló. A proféta az Úr Jézusról azt mondta, hogy midőn testbe jön, a törvényt naggyá teszi; a zoltáríró pedig azt mondja, hogy a törvény meg lesz írva az ő szívében. Ésaiás 42, 21; Zsolt. 40, 8. 9. Midőn testbe jött, akkor valóban meg is tartotta az Atyának törvényét — a hetedik nap, a szombatot éppúgy mint a többieket. (Ján. 15, 10.) Azt parancsolja nekünk, hogy úgy járjunk mint amiképpen ő járt. (Máté 16, 24; 1. Ján. 2, 6.)

Krisztus vasárnapon dolgozott.

Krisztus Úrnak harminc éves koráig dolgozott a nevelőatyja műhelyében vasárnapon éppúgy mint a többi hétköznapokon, de a hetedik napon, szombaton, nyugodott minden munkájától. (Luk. 4, 16; 2. Móz. 20, 8-11.)

Krisztus felmagasztalta a törvényt, mert ő az abban rejlő igazságokat és annak igazi értelmét, amit addig nem tudtak, napvilágra hozta. Azt tanította, hogy a gyűlölet is gyilkosság, és hogy már az erkölestelen gondolat is paráznaság stb. A hetedik napot, szombatot, is felmagasztalta azért, hogy annak igazi megtartását megmutatta. Megszabadította azt a zsidók téves felfogásaitól, hogy az emberek a szombatnap eredeti áldásához és nyugalomához visszatérjenek. Midőn azzal vádolták, hogy ő a szombatnapot megrontotta volna, azt felelte, hogy szabad jót cselekedni szombatnapon. (Máté 12, 12.) Az ő követőit arra tanította, hogy ne gondolják, hogy ő eljött Isten törvényét megsemmisíteni. (Máté 5, 17-20; Luk. 16, 17; Ésaías 51, 4-8; Zsolt. 119, 89, 142, 172.) Az ő eljövételének célja a törvénynek betöltése volt. A törvényt betölteni annyit jelent, mint azt megtartani. Krisztus meg is tartotta. (Ján. 15, 10; Máté 5, 17.) Akkor is felmagasztalta a törvényt, midőn a keresztfán meghalt, mert az ember azt megrontotta. Ha lehetett volna ezen törvény: a legkisebb pontban megváltoztatni, akkor nem kellett volna Krisztusnak meghalni az emberért.

Az örökkévalóságban, a végnélküli időkön keresztül, a kereszt bizonyítéka marad annak, hogy a törvénynek legkisebb pontja is változhatatlan még akkor is, hogyha azáltal megmenthette volna egyetlen fiát egy gyalázatos haláltól. Krisztus azért jött el, hogy az ő népét a bűntől megváltsa. (Máté 1, 21.) A bűn pedig a törvénynek megrontása. (1. Ján. 3, 4.) Így tehát Krisztus eljövételének célja az volt, hogy az ő népét a törvénynek megrontásától megváltsa. Tudván azt, hogy a test az Isten törvényének nem is engedhet. (Róm. 8, 7.)

Az újjászületés által új szívet és új lelket igért. (Róm. 8, 2; Ján. 3, 3-5; 1. Pét. 1, 23.)

Krisztusban új teremtmények vagyunk. (2. Kor. 5, 17.) Őbenne nincsen bűn. Aki őbenne marad, az többé nem vétkezik szándékosan Isten akarátja és törvénye ellen. (1. Ján. 3, 4-9.) Ha azt állítjuk, hogy őt ismerjük, és mégis az ő parancsolatainak nem engedelmeskedünk, akkor hazugok vagyunk. (1. Ján. 2, 4.) Még akkor is, ha az egész törvényt megtartjuk és csak egy pontban hibázunk, már az egészben vétkesek vagyunk. (Jak. 2, 8-12.)

A törvény a keresztyének szívébe íratott!

Az új-szövetség alatt Istennek törvénye minden megtért embernek szívébe lesz írva. (Zsid. 8, 10; Ezék. 36, 26, 27.) Mert örömet talál ennek beteljesítésében. (1. Ján. 5, 2, 3; Zsolt. 40, 8, 9; 119, 97; Ésaías 58, 13.)

Isten törvénye egy tükör, amelybe ha tekint az ember, meg fogja látni, hogy szüksége van Megváltóra. (Jak. 1, 2-25; Róm. 3, 19, 20.) Így a törvény a Krisztusra vezérlő mesterünk. (Gal. 3, 24, 25.) A tükör nem tisztíthat meg bennünket, úgy a törvény sem adhat nekünk igazulást. De miután Krisztus által megtisztultunk, akkor ama tükör, a törvény, is tesz bizonyosságot tisztaságunkról, és ha a Jézus Krisztusban való igazságot a hit által, mint kegyelemajándékot megnyertük, akkor azon igazulás valódiságáról is bizonyosságot tesz az Isten törvénye. (Róm. 3, 4.) Akkor már nem vagyunk a törvénynek átka alatt, mert attól megszabadított bennünket Krisztus. (Gal. 3, 13; Róm. 6, 23.) Akkor Isten kegyelme alatt vagyunk. De van-e nekünk még igazságunk a törvény megrontásától? Talál legyen! (Lásd Róm. 7, 12, 24, 25.) A Krisztusban való hit meggarantálja a törvényt. (Róm. 3, 31.)

Ha egy ember, aki hatósági törvények alatt áll, ő felségétől bocsánatot nyer, akkor a kegyelem alatt találtatna. De ezen kegyelem nem ad engedményt a törvénynek további megrontására. Ha pedig folytatná bűnös eljárását, akkor

csakis újból a törvény hatalma alá kerülne. A hetedik nap, szombat, egy része az Isten törvényének és azért a hit azt is beírja szívünkbe.

A négy evangélista épp olyan tisztelettel szól a szombatnapról mint a proféták az ó-testamentomban. Az új-testamentom nyilván fenntartja ezen különbséget, amelyet az Úr az ó-testamentomban a napok között tett. Az egész bibliában a hetedik nap, a szombat, szent napnak nevezetik a szentlélek által. A hétnek első napjáról, a vasárnapról, ellenben éppen úgy szól mint akármelyik más hétköznapról, csak említés tételik róla, hogy a hétnek első napja. Máté 29. l-ben mondatik nekünk, hogy az új-testamentomi szombat a hétnek első napja előtt való nap. Továbbá Luk. 23, 56-ból látjuk, hogy ugyanaz a szombat a parancsolatok szerint való szombatnap, amelyet az Úr már a teremtésnél rendelt.

Minden lélek, aki a szentírást hiszi Ádám-tól számítva a szeretett Jánosig, megszentelte a szent szombatot és egyik keresztyénnek sem jutott eszébe, hogy valamikor Krisztus mennybemenetele után valamelyik más napot a hét nap közül a szombat gyanánt tartani kell.

Honnan származik ezen megváltoztatás?

Hogyan lehetséges az, hogy minden ezen fentemlített bibliai tények dacára a keresztyénség oly hosszú időn keresztül az Úr szent szombatnapját lábbal tiporta, más napot szentnek tartván? Ezen kérdésre a szentírás világosan felel. Dániel proféta 7. részében szó van egy oly hatalomról, amely Isten ellen és az ő népe és törvénye ellen harcolni fog. A 25. versben az mondatik: »És sokat szól a felséges Isten ellen, és a magaságok szentjeit megrontja, és azt véli, hogy megváltoztathatja az időket és a törvényt.« Az Isten népe és az ő szent törvénye ezen hatalom kezébe adatott, és pedig ezerkétszázhatvan évig. Lásd Jelen. 12, 6; 11, 2. 3; Ezék. 4, 6.

Pál apostol ugyanezen hatalomról szól. (2. Thess. 2, 2-7.) Azt mondja, hogy »ellenveti magát és felemeli mind az ellen, valami mondatik Istennek«.

Ez meg is történt azáltal, hogy az Istennek törvényét megváltoztatták és az embereket kényszerítették, a megváltozott törvényt megtartani.

Pál apostol azt előre megmondotta, hogy a hittől való elszakadás be fog következni, mert már akkor működött. Sátán minden Isten elleni mozgásnak oka. Mind, akik vétkeznek, azok az ő gyermekei. (1. Ján. 3, 7. 8; Ján. 8, 44.) Folyton azon dolgozik, hogy az embereket Isten törvénye ellen felizgassa. Ezen Istentől való elszakadásról sokat olvashatunk Neander, Mosheim, Gibbon stb. történelmi írók könyveiben. Pogányi ceremóniák és szertartások lassan becsúsztak az egyházba, addig amíg az Úrnak rendeleteiből alig lehetett már nyomot találni.

A vasárnap azelőtt a vad pogányoktól a nap ünnepeként nevezetett. Lassan, majdnem észrevétlenül kezdték a vasárnapot ünnepelni és annak állandóságát megalapítani. Habár akkor még mindenki a szombatot ünnepelte, mégis lassan bevezették a vasárnapot, míg végre kényszerítették az embereket annak megtartására. Ilyen módon készítette a Sátán az utat, mely Isten törvényének megváltoztatására vezetett.

Kr. u. 321-ben Nagy Konstantin császár kibocsátott egy vasárnapi törvényt. Konstantin napimádó volt és az ő hires törvénycikkében a vasárnapot a *tiszteletre méltó nap napjának* nevezte el.

Világi püspökök egységbe léptek a pogány császárral és arra indították a népet, hogy a vasárnapot tiszteletben tartsák és hogy a szombatot lábbal tapossák.

Kr. u. 364-ben a laodiceai zsinat átkot mondott azokra, akik az Úr szombatját tartják s kényszerített mindenkit a vasárnap megtartására. Azután következett a sötét középkor, amely idő alatt azokat, akik a szombatnapot ünnepeleltek, meg is ölték és száműzték. Az igazi egyház akkor a pusztában volt. (Jelen. 12, 6-14.)

Egy hézag az Isten törvényében.

Most felhívást intéz az Úr az ő igazi gyermekeihez, úgy a katolikusoknak mint a protestánsoknak intó szavakat

küld, hogy lábaikat elvonják az ő szent szombatjától, hogy gyönyörűségnek nevezék azt, hogy szenteltessek és tiszteltessek az Úr. Ezáltal az Úr törvénye ismét ki lesz egészítve és felemelve a világ előtt. Lásd Ésaías 58, 1. 2. 12-14. Bárha mindenki engedelmeskedne e felhívásnak!

Minden törvény érvényesítve van egy pecsét által, amely jogot ad annak végrehajtására. A pecsét a szerzőnek nevét és annak hatalmának korlátolását tartalmazza. A szombatról szóló parancsolat az egyetlen a tíz parancsolat közül, amely ezen követelményeknek megfelel. Ha ezen negyedik parancsolat elvétetik, akkor az egész törvénynek nincsen hatalma. Ezen parancsolat azt mondja, hogy a törvényadó egyúttal mindennek teremtője is, és hogy ennek joga is van, törvényeket kibocsátani. Isten az ő szombatját jegyének is nevezi. (Ezék. 20, 12. 20.)

Mielőtt az ő haragját kitölti e hitetlen világra, előbb az ő angyalát küldi az Isten pecsétjével. (Jelen. 7, 1-4; Ezék. 9, 1-6; Ésaías 8, 16. 17.)

Jelen. 13. és 14. részében szó van egy oly hatalomról, amely minden fenyegetéssel kényszeríteni fogja az embereket arra, hogy a pápaságot törvényeiben tiszteljék és imádják. Ez különösen vonatkozik saját hazánkra (az Egyesült Államokra; ez pedig általános lesz). Ezen hatalom rákényszerít annak bélyegének elfogadására is. A pápaság a szombatnap megváltoztatására is útal mint hatalmának bizonyítékára vagy jegyére. A Doney-féle katolikus katekizmusban az 53. oldalon a következő kérdést és feleletet találjuk: »Kérdés: Miáltal bizonyítod, hogy az egyháznak van hatalma, ünnepnapokat parancsolni? — Felelet: Ezen tény által, hogy a szombatnap helyett a vasárnapot behozta.«

A pápaság azzal dicsekedik, hogy ugyanazt cselekedte, amit az Úr már régen előre kijelentett, és emellett felhívást intéz a protestáns egyházakhoz, hogy a bibliából bizonyítsák be a vasárnapnak valóságát. (Ezt pedig nem tehetik a protestánsok.)

Jelen. 14, 9-12-ben figyelmezteti az Úr az emberiséget a fenevad imádása

ellen és annak bélyegének felvétele ellen. Majdnem az Egyesült Államok összes államaiban vannak a vasárnap ünnepléséről szóló törvények, de a szent szombatnapot mindenütt lábbal tiporják. Éppen most a jelen időben kormányunk székhelyén a kormányférfiak tárgyalnak a vasárnapi törvények elfogadásáról. Ahhoz hasonló mozgalmakat találunk a világ minden részében a vasárnap ünneplése érdekében.

Kedves atyánkfiai! Adja az Úr, hogy füleinket az ő hívására fordítsuk, és hogy az emberek rendelt törvényeitől és szokásaitól elforduljunk, hogy teremtőnket és megváltónkat tiszteljük. A mi meggyőződésünk az, hogy már elértük azon időt, midőn sokan az ő füleiket elfordítják az igazságtól a hiábavaló dolgokhoz. (2. Tim. 4, 1-4.) Vigyázzunk magunkra, nehogy mi is lépjünk ezen veszedelmes útra. Ha talán a fent említett állítások nem az igazság szerint valók, akkor nagyon örülni fogunk, ha a biblia alapján megmutatjátok nekünk tévedésünket, mert csak az igazságot kívánjuk.

Reméljük, hogy ezen egyszerű igazságok fejtegetése, amely jóindulatból származik, senkit meg nem sért, és maradunk keresztyéni szeretettel és tisztelettel

Daniells A. G. és munkatársai.»

Krisztus második eljövetelének előjelei.

Egy magyar orvos, Dr. J. J. ... lálóan szól a ... potáról és egy ... ezen betegségek ... mondja:

»Mostanában mindentéte emberpanító betegségnek lázasan keresik az orvosságát. Szérumot találtak fel a himlő, a difteritisz, a veszettség ellen, és éppen most keltett nagy érdeklődést a milánói orvos találmánya, amely immár a tüdővész is gyógyítaná. Ideje volna azonban, hogy nem csupán a testi, hanem a lelki betegségeket, a társadalom iárványo

nyavalyait is megfigyelés és szakszerű gyógyítás alá vennék, mert néhány ilyen társadalmi betegség nagyobb pusztítást visz véghez az emberi boldogságban és életben, a mindenféle veszedelmes bacillusnál.

Itt van például mindjárt egy veszedelmes társadalmi pestis: a pletyka. A szelíd és ártatlan pletyka, amely édes testvére az alaptalan mendemondának és a fölzúgó gaz rágalomnak. E betegség bacillusai a magyar társadalom testén rettenetesen elharapódtak, s szinte matematikai pontossággal megalapíthatjuk, hogy a napról-napra előforduló gyilkosság, öngyilkosság, s mindenféle rémes eset korisméjét a rágalomban kell keresni. Ez a halált okozó betegség. . . .

Itt volna már az ideje, hogy a magyar társadalomban *egy liga alakuljon ezen betegségek ellen, amely erős kézzel és erős fegyverekkel verje le a fölburjazó rágalom hirtaféjét (kigyófejét)*. És ez még sem járja, hogy férfiúi és asszonyi becületben gázoljon nap-nap után a gazdátlan pletyka, ez a kobor, veszett eb, amely mindenkit megmarhat. Keljen már életre egy éber és erkölcsösebb közszellem, amely első vakkantásában fülelje le a gonosz, bujkáló bestiát és elrettentő példa gyanánt bánjon el vele érdeme szerint.

Aki a szentírást olvassa és különösen az időnek jeleivel foglalkozik, az nem csodálkozik a mai társadalom elzülött állapota fölött, hanem mindazt egyszerűen Krisztus Urunk az utolsó időkről adott profétálások beteljesedésének tekintti. A Megváltó azt mondotta: »Minémű volt pedig Noénak ideje, olyan léssen az ember fiának eljövételének is ideje: Esznek és isznak« stb. (Máté 24, 37-38.) Az emberek a veszedelmet látják, de igen kevesen vannak, akik azoknak jelentőségüket megértik.

Mi azt mondjuk, hogy »itt volna már az ideje« — nem hogy »ligákat alakítsunk ezen betegségek ellen« — hisz az evangéliumban meg van minden szükséges eszköz, hanem ideje volna, hogy az alvó keresztyénség fölébredjen kötelessége elvégzésére, mert már nincsen sok idő hátra és a kegyelem angvala

készül e gonosz föld elhagyására, amely után Istennek csapásai kitörnek e védtelen világra, mint egykor az özönvíz és Sodomának idejében.

H. J. F.

A szentlélek — annak munkája.

Pál apostol azt mondja, hogy »az utolsó időben ártalmas idők lesznek. Mert lesznek az emberek magoknak szeretői«. (2. Tim. 3, 1.)

A keresztyénség minden reformálás dacára még sem tisztult meg az emberi rendelektől, sőt még a szentlélekkel is dicsekszik. Vajjon helyesen teszi-e azt? Talán nem veszi figyelembe azt, amit Pál apostol az efézusbeli gyülekezetnek mondott, t. i. hogy »egy az Úr, egy a hit és egy a keresztség, — mert Krisztus egységre vezet.« Ugyanezt a munkát végzi a szentlélek. Igenis, a szentlélek Isten parancsainak megtartására vezet. Sokan pedig figyelmen kívül hagyják azokat — tehát szó sem lehet a szentlélekről. Olvassuk meg csak Ján. 13, 1-17 és 1. Ján. 2, 4. Ez megdorgálás a keresztyénségre nézve, mert aki azt mondja, hogy ismeri a Krisztust és még nem tartja az ő parancsolatit, hazug az. Ismét: »Mert ez az isteni szeretet, hogy az ő parancsolatit megtartjuk, és azok nem nehezek.« (1. Ján. 5, 3.)

A Megváltó egy az Atyával és a hívő lélekkel. Ján. 17, 21-23. Az Atya Krisztusban volt és mindent cselekedett. Ján. 15, 10. Ő megtartotta az ő Atyjának parancsait. Engedelmes volt a haláláig (Filip. 2, 8), pedig a keresztfának haláláig. Ez a szentlélek műve és útja, amely látható minden igazi hívónél. Aki Krisztusban van, nem hagyja figyelmen kívül az ő parancsait — még egyikét sem. Lásd Jak. 2, 10. A szentlélek nem tesz hiányos munkát, hanem az Úrnak **minden** parancsolat megtartására vezet. Ha ez nincsen, akkor hiába a vallás, hiába a küzdelem. Lásd még Máté 19. részét és 1. Kor. 7, 19.

Bottyánszky Máttyós.

Bizonyságtételek a gyülekezetek részére.

White E. G.-tól.

(Folytatás.)

A tanubizonyságtételek nem adattak a biblia helyett.

Egy látásnak a következő kivonata, mely 1876-ban jött nyilvánosságra, mutatja, hogy a látások nem azért adattak, hogy a bibliának helyét elfoglalják.

»R. testvér tévedett, midőn úgy adta elő a dolgot, minthogy azon világosság, amelyet Isten a tanubizonyságtételek által adott, a bibliához egy toldalékot képezne, de ezáltal ezen tárgy csak egy hamis világosságba lesz állítva. Isten jónak látta ilyen látások által az ő népének gondolatjait a szent igéjére fordítani és nagyobb értelmet afelett adni. (Vol. IV. p. 246. 1876.) Isten igéje elegendő a legsötétebb elmét is megvilágítani. Mindenki, aki azt megérteni óhajtja, megértheti. Mindennek dacára vannak oly egyének, kik azzal ellentétben élnek. Hogy az olyanoknak ne legyen melegségük, az Úr egyszerű és érthető kinyilatkoztatásokat ad, hogy azáltal a tévedő lélek visszatérjen az igazi értelemre. (Vol. II. p. 445. 1870.) Isten szent igéje tartalmazza a szükséges oktatásokat, amelyek egy tiszta életre szükségesek, és a tanubizonyságtételek által épp ezen alapelvekre leszünk figyelmeztetve.« (Vol. IV. p. 323. 1879.)

1871. április 3-án ezen tárgy megmutatott nekem egy álomban. Úgy tűnt föl előttem, minthogy egy igen fontos gyülekezetben részt vettem volna. Igen sokan jelen voltak, akik mind ájtatos imában voltak elmerülve, és úgy látszott, mintha igen nehéz teher nyomta őket. Nagyobb világosságért fohászoltak. Némelyek nagy lelki küzdelemben voltak és könnyhullatás közben nagyobb világosságért és segítségért esedeztek. Az előljáró testvéreink is részt vettek. S. testvér végre lesújtatott a földre, de a neje egy könnyelmű és csúfolkodó csoportba ragaszkodott. Úgy tetszett, mintha azon benyomást akarta volna adni, hogy mindazok, akik

úgy megalázzák magukat, megvetendők előtte.

Azt álmodtam, hogy a szentlélek jött reám, és felemelkedve, a könyörgeések és kiáltások közben, azt mondtam: »A szentlélek vagyon rajtam és indítva érzem magamat arra, hogy mondjam, hogy szükség nektek is valamit cselekedni. Ti mindig azt akarjátok, hogy az Úr azt végezze, amit ő titektek bízott. Hogyha ti magatok hajlandók lesztek azt cselekedni, amit tudtok, akkor Isten fog segíteni, ha szükség van segítségre. Épp ezen dolgokat még nem végeztétek, amelyeket az Úr titektek bízott. Istenhez kiáltatok, hogy tegye meg ő azon munkát. Hogyha azon világosságot követtétek volna, amelyet már adott, akkor annak idejében még többet adott volna, de addig, amíg a figyelmeztetéseket, az intéseket és tanácsokat elhanyagoltátok, hogyan várhattok több világosságot és tanácsot az elhanyagolásra? Isten nem ember; nem csúfoltatik meg.«

Felvettem a szentírást és melléje csatoltam a sok bizonyságtételeket, amelyeket az Úr az ő népe részére adott. »Itt,« mondtam, »az Úr gondoskodott minden egyes lélekért. Az elkerülendő bűnök mind fel vannak jegyezve. A kívánt tanács itt található. Megtetszett az Úrnak részetre parancsolatot parancsolat után kijelenteni. De csak kevesen közületek tudják, hogy mit tartalmaznak a látások és bizonyságtételek. A bibliát sem ismeritek. Hogyha szorgalmasabban tanulmányoztatok volna a bibliát, azáltal keresztyéni tökéletességet elérhettétek volna, akkor a bizonyságtételeket adni nem kellett volna. De amennyiben azt elhanyagoltátok, az Úr egyszerű bizonyságtételekkel igyekezett figyelmeztetni a szent írástalmára vonzani.

Az adott bizonyságtételek az Úr figyelmeztet és megdorgál és tanít, és pedig e végre, hogy be legyenek teljesítve szent igéjének követelményei életünkben. Az írott látások nem adnak új világosságot, hanem inkább vonják fel a figyelmeztetést a kijelentett igazságokra. A büszkeség, az önszeretet, az önség és gyűlölet elhomályosította gondolkodó

tehetségeteket, hogy ezen igazság, amely titeket az üdvösségre bölcsé teheti, elresztette erejét és befolyását rajtatok. Az isteni szolgálatnak lényeges pontjait nem vagytok képesek megérteni, mert hiányzik az éhség és szomjúság a bibliai tudomány, a szívnek tisztasága és szent-sége után. A bizonyágtételek nem arra szolgálnak, az Istennek igéjét megcsiszolítani, hanem inkább azt felmagasztalni, és a kedélyeket arra irányítani, hogy így az igazságnak benyomása legyen.

Továbbá azt mondtam, hogy »éppúgy ahogy a szentírás körül van véve a bizonyágtételek által, ilyen módon az Úr titeket körülvevő intések, tanácsok és bátorítások által. Itt félelemben és rettegéssel több világosság után epedtek. Én pedig az Úr által vagyok felhatalmazva azon üzenet közlésével, hogy addig több világosságot nem ad az Úr bizonyágtételei által, míg a már megnyert világosság szerint nem fogtok járni. Isten körülvevő titeket világossággal, de ti azt nem tudátok megbecsülni, hanem lábbal tiportátok. Keservesen ügyeltek rá és nem igyekeztek aszerint élni.

Különböző egyének, akik a bizonyágtételek által figyelmeztettek, nem sokára arról megfejtkeztek. Nehányak részére ismételtettek a figyelmeztetések; de nem tartották oly fontosnak, hogy azokat szívükbe bevették volna. Hogyha pedig az adott intésekre hallgattak volna, akkor igen sok keserűségtől és szerencsétlenségtől lettek volna megmentve. De most csak magukat okolhatják. Egy oly igát felvettek, amelyet igen nehéz tartani. Nem azon igát az, amelyet az Úr János ad, Isten megadózkodott és támaszkodott az ő segítségére lenni, de az emberek és angyalok által nem tudták megérteni. Vele az Úr az antarktiszi vezérelmebe, míg a sok kísértetek és próbák által legyőzve a Sátán rabságába kerültek. Azért, hogyha azon adott világosságot elfogadjátok, amelyet az Úr eddig adott, akkor még többet fogtok nyerni a jövőben.

A régi Izráelre mutattam. Isten adta nekik az ő törvényét, de ők nem akartak engedelmeskedni. Azután adta nekik a

ceremóniák és szertartások törvényeit, hogy ezeknek gyakorlása által a váltásnak alapelvei szemök előtt legyenek tartva. Mert igen hajlandók voltak, az Úr követeléseiről megfelejtkezni. Hogyha pedig engedelmeskedtek volna és szeretetből az Isten törvényét megtartották volna, akkor nem lett volna szükséges a ceremóniáknak sokasága.

Hogyha tehát azon nép, amely azt vallja, hogy Isten tulajdon népe, az Úr törvényének engedelmeskedik, akkor nincs szükség külön bizonyágtételekre, hogy azok által kötelességükre legyenek figyelmeztetve. Sokaknak lelkiismerete el van tömpulva, mert a mennyei világosságot félretették és megvetették.

Valaki mellettem állott és azt mondta: »Isten tégedet megerősített és neked oly szavakat adott, melyek által elérheted az emberek szíveiket. Azok részére szólj, akiknek szükség a segítség. Erősen kell állanod, ha csúfolnak, gúnyolnak és szemrehányást is tesznek. Mint Istennek kiválasztott szerszáma nem szabad emberekre támaszkodni, hanem csak egyedül őbenne van neked segítséged. Tégedet fog felhasználni az Úr arra, hogy másoknak világosságára szolgálj. Naponta fogsz az Úrtól erőt megnyerni, hogy úgy a körülmények nem fogják azon égi fényességet meggyöngyíteni, amely teáltalad az ő népére fog hatni. Sátán különösen azon igyekszik, ezen világosságot meghomályosítani, hogy ezen veszedelmes időben ne állhassanak a küzdelemben. A világban elég példát lehet találni az önfelmagasztalásról. A te feladatod más mint az önfelmagasztalás.

Isten azért adta neked a bizonyágtételnek lelkét, hogy azáltal az elszakítottaknak és bűnösöknek valóságos helyzetét mutathatod, hogy bűnös életüket ne folytassák tovább. Az Úr ezt tenéked adta, hogy másoknak áldására lehetsz és felelősnek tart minden adott világosságért. »Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én lelkem által, ezt mondja a Seregeknek Ura.« »Mint a trombita emeld fel a te szódat, és mond meg az én népemnek az ő bűnöket, és a Jákob házának az ő hamisságokat.« (Vol. II. pp. 604-608. 1871.)

[Folytatás következik.]

A vallásszabadság, egészség és mértékletességről.

1. lecke. — 1905. július 1-ére.

A biblia és a szabadság.

Kérdések.

1. Mit kellett az Úrnak akartja szerint a szabadság esztendejében egész Izráelben hirdetni? 3. Móz. 25, 10.

2. Mi volt az Úr Jézusnak feladata itt e földön? Ésaías 61, 1; Luk. 4, 18.

3. Minő állapotot találunk ott, ahol az Úrnak lelke van? 2. Kor. 3, 17.

4. Mi a Sátánnak megállapodott terve az emberre nézve? 2. Pét. 2, 19. Lásd az 1. megjegyzést. Minő eredménye volt benne?

5. Milyen célból jelent meg az Úr Jézus? 1. Ján. 3, 8.

6. Mitől és mi végett szabadította meg az Úr Izráelt? 5. Móz. 5, 15; Zsolt. 105, 43-45.

7. Minő parancsolat adatott az Izráel népének a zsidó rab szabadon bocsátására vonatkozólag? 2. Móz. 21, 2; 3. Móz. 25, 39-43.

8. Hogyan voltak a rabszolgáknak jogai megvédve? 2. Móz. 22, 21.

9. Hányszor következék a szabadságnak esztendeje a szegény és eladósodott atyafira? 5. Móz. 15, 7-9.

10. Minő parancsolat adatott az adósság vagy szerencsétlenség által elveszett földre nézve? 3. Móz. 25, 23-28; 27, 24.

11. Mivel ezen rendeleteket nem tartották meg, minő üzenetet adott az Úr Jeremiás proféta által a népnek? Jerem. 34, 17.

12. Mi legyen az Izráel népe Isten terve szerint e világnak? — Egy mintanép. Lásd 5. Móz. 4, 5-8.

13. Isten előtt van-e személyváltogatás? Lásd a 2. megjegyzést.

14. Kívánja-e az Úr az ő gyermekeinek szabadságát a betegségtől és az adósságtól? 3. Ján. 2; Róm. 13, 8. Lásd a 3. megjegyzést.

15. Mily cselekedet nem tetszik Úrnak? Jak. 5, 4.

16. Mi fog történni Istennek gyermekeivel, közel a világ vége előtt, ő hitük miatt? Lásd a 4. megjegyzést.

17. Mikor és ki menti meg őket? Dán. 12, 1.

Megjegyzések.

1. Sátánnak mindig terve volt és is, hogy az embereket a rabságba vigye — a bűnnek rabságába, a saját énné rabságába, a fősvénység rabságába, félelem rabságába, a rabszolgaság rabságába, az adósság rabságába, a betegség és a halálnak rabságába. Hogy mily nagy lett következménye, mutatja a bűn, fősvénység, félelem, rabszolgaság, adósság, betegség és a halál, melyek világban vannak.

2. Isten az ő törvényében azon alelveket jelentette ki, melyek minden népnek vagy egyes személyeknek gyakorlatára szolgálhatnak. Mózes az Isten törvényére vonatkozólag azt mondta izráelitáknak: »Ez a ti tudománytok értelmetek, mert nincs benne hiába szó sem, hanem ez a ti életetek.« Az áldások, melyek az Izráel népének biztosítva voltak, ilyen módon minden népnek és minden egyes személynek széles ég alatt biztosítva vannak.

3. Adósság rabságot jelent. »A kölcsönző a kölcsönadónak szolgálja.« Az adósság pusztító. Az ördög tudja a bűn és azért legjobban igyekszik egyes embereket és népeket adósságba keverni. Azért mondva van nekünk: »Senki ne légy adós,« és hogy »irtózzunk az adósságcsinálástól, mint a belpoklostól.« Azért utálva vagyunk munkádásunkban biztos pénzügyet létesíteni és az adósságtól megszabadulni, az a biztosítékkal, hogy a jó Isten megsegít az adósságnak terhét eltávolítani és ha mi az önfeláldozásunk kével az Úr Jézusért és az igazságunk azon leszünk, akkor nemsokára a diadalének hangzik a szabadságról zóttiunk.

4. Amennyiben a keresztyének zerei többféle rendeletek által a bűn mánnyok védelmét megvonják azok akik az Istennek parancsolatait

tartják, emiatt Istennek népe kivonul a városokból és a falvakból és a legelhagyottabb helyeken fog lakni. Sokan menedéket fognak találni a sziklákban és barlangokban. Hasonlóan azon keresztényeknek, kik a piemontiai völgyekben laktak, úgy fogják ők a földnek magasabb részeit lakhelyekké tenni, és köszönetet mondani az Úrnak a kősziklákért. De minden nemzetségből sokan, kicsinyek és nagyok, szegények és gazdagok, fehérek és feketék lesznek a legigazságtalanabb és legirtózatossabb fogságba vetve. Istennek kedvesei nagyon nehéz napokban, láncokkal megkötve, bezárt vasajtók mögött halálra ítélve, néhányan a legutáltosabb helyeken majdnem az éhhalálnak kiteve fognak élni. »Nincs egy emberi fül sem, amely az ők jajkiáltásait hallgatná; nincs egyetlenegy emberi kéz sem, mely segíthetne.«

2. lecke. — 1905. július 8-ára.

A tízparancsolat a szabadságnak törvénye.

Kérdések.

1. Milyen viszonyokat létesített a bűn ember és ember között? Tit. 3, 3.
2. Hogyan mutatta ez magát a bűnbetés után? 1. Móz. 4, 8. 23. 24.
3. Miáltal lett az Úr Jézus az olyan önfelmagasztalástól megóva? Filip. 2, 6-8; Zsolt. 40, 9.
4. Mit jövendölt Krisztus magáról? Zsolt. 40, 8. 9.
5. Hogyan büntetett Jakab apostol a törvényt? Jak. 2, 23.
6. Melyik parancsolatokról van szó? 8-11.
7. Milyenek ezek a törvény, hogy az emberek közötti személyválogatás legyen? 9. v.
8. Mit ígér az Úr a törvény megtartójának? Jak. 1, 21.
9. Hogyan juthat mindenki ezen szabadságnak birtokában? Ján. 9, 36. 32.
10. Minő jellemet tanúsíthat ismét azután? Ján. 13, 34. 35.
11. Miként jut azután a szabadság törvényével összhangzásba? Máté 22, 35-40.

12. Hogyan foglalja össze Pál apostol ezen két alapelvet? Róm. 13, 10; Gal. 4, 14.

13. Hogyan vitte végbe ezeket Krisztus az ő életében? Eféz. 2, 14-18.

14. Miben részesül azon lélek, aki ezt a Megváltót hagyja szívében lakni? Róm. 8, 2.

15. Milyen álláspontot foglal el ezen szabadság az Isten törvényében? Róm. 8, 3. 4; Gal. 5, 22. 23.

16. Mit cselekszik azon ember, aki ezen lélek által nem született újonnan? Gal. 4, 29.

17. A szentírás egy fokozatra helyezi a testi indulatot és a rabszolgaságot — és hogyan állnak ezek Isten törvényével szemben? Róm. 8, 7.

3. lecke. — 1905. július 15-ére.

A szombatnap és a szabadság.

Kérdések.

1. Mi volt Izráel népének Egyiptom rabságában megnehezítve? Zsolt. 105, 43-45.
2. Melyik parancsolatot tudták csak a legnagyobb nehézség mellett megtartani? — A szombatnapról szóló parancsolatot. 2. Móz. 5, 4. 5. Lásd az 1. megjegyzést.
3. Milyen nehezítést mondott Faraó Mózes és Áron ellen? 2. Móz. 5, 4. 5. Mit mondott a nép ellen? 8. v. Milyen parancsolatot adott, hogy a szombat megtartásában hátrálja? 9. v.
4. Milyen két dolog áll szoros összeköttetésben Izráel tapasztalataiban Egyiptomból? — A rabszolgaság és a terhelő rendszabályok, melyek a szombatnak ünneplését hátráltatták.
5. Mit akart az Úr ama tartomány lakóival, mert Izráel fiai Egyiptomból való szabadulásuk után egymást rabszolgasággal elnyomták, s nem kiáltottak ki szabadságévet sem az ő atyja fiának, sem felebarátjának? Jer. 34, 17.
6. Minő isteni rendszert vetette meg, amely igazi szabadságot adott volna? Ezék. 22, 8. 26.
7. Milyen feltételek mellett mondta az Úr, hogy Jeruzsálem örökké fog fennállani? Jer. 17, 24. 25.

8. Mit fog ő pedig tenni, ha az ő szombatját meg nem tartják? 27. v.

9. Mikor és ki által lett ez beteljesítve? 2. Krón. 36, 11–21.

10. Mi felett örvendezett a föld az izráeliták fogsága alatt? 21. v.

11. Meddig kellett az Úrnak beszéde szerint a fogságnak tartani? Jer. 25, 8–11.

12. Mennyi ideig látta a világ, ha a vég eljön, a rabságot és a szombatnak megvetését? Lásd a 2. megjegyzést.

13. Milyen hosszú ideig lesz a föld pusztává? Jel. 20, 1–4; Ésaiás 24, 1–6; Jer. 4, 23–27. Lásd a 3. megjegyzést.

14. Mi lesz a megváltottaknak az ezeréves birodalom? — A szabadságnak és nyugalomnak birodalma hatezer éven át való bűn, rabszolgaság és szombat megszenteltelenítése után, amelyeket itt a földön szenvedtek.

15. Mi van az Úr népének? Zsid. 4, 1–11.

16. Mi legyen nekünk a szombat vagy a hetedik nap? Lásd a 4. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. A rabszolgaság alatt az izráeliták az Úr törvényének megtartásában elmaradtak. A szombat teljesen elvetetett és annak ünneplése az ők zsarnokai miatt látszólagosan egészen lehetetlen volt. De Mózes megmutatta az ő népének, hogy az Istenhez való engedelmesség szabadításuk első feltétele, és azon erőfeszítések, melyekkel igyekeztek a szombat ünneplését ismét helyreállítani, figyelmessé tette zsarnokaikat.

2. Hatezer esztendeig tartott a nagy harc. Minden a véghatározatra jutott. Az istentelenek egészen egyesültek a Sátánnal a harcban, melyet Isten ellen folytat. Az idő eljött, hogy Isten az ő lábbal taposott törvényét az emberek előtt felmagasztalja. A Sátán hatezer évig saját akarata szerint működött, a földet jajjal betöltve és bánatot és nyomorúságot hagyva az egész világon.

3. A Jelenések írója már előre szól a Sátán megkötéséről, és azon pusztaságról, mely ezer évig fog tartani e földön. Minden, ami a bűn által elveszett, minden ismét visszatér. Nem-

csak az ember, de a föld is meg lesz szabadítva, hogy a választottaknak örök hazája legyen. Hatezer esztendeig harcolt a Sátán, hogy a földet magának tulajdoníthassa. Ezer év és az istentelenek elpusztítása után Istennek eredeti célja be lesz teljesítve.

4. A mostani és az ezelőtti leckékből világosan megtanultuk, hogy a szombat vagy a hetedik nap a nyugalomnak és a szabadságnak napja. Az első hetedik napon az Úr megnyugodott minden munkáiból. A hetedik vagy a szombat esztendejében a zsidó rabok szabadok lettek bocsátva. A nagy szombatévezred azaz amely hétszer hét esztendőre vagy 49 évre következett, általános szabadsággá lett hirdetve. És a nagy milleniumi szombaton, a hetedik évezredben, Isten gyermekei meg lesznek szabadítva minden rabságból, és élveznek majd egy örökkel való szombatot és békességet Istennel országában.

4. lecke. — 1905. július 22-ére.

A vasárnap és a rabszolgaság.

Kérdések.

1. Mi annak a következménye, ha mi Istennek szolgálunk és az ő szombatját megtartjuk? — Szabadság és béke. Lásd az 1. és 2. leckét; Zsolt. 119, 45; Ésaiás 48, 18; 58, 13. 14.

2. Mi lesz a természetes következménye annak, ha hamis isteneket imádunk és hamis szombatot tartunk? — Rabszolgaság és békételenség. Zsolt. 106, 34–36; 107, 11. 12; Ésaiás 48, 22; Jel. 14, 11.

3. Mi a legrégebb formája a bálványimádásnak? Jób 31, 24–28; 2. Krón. 14, 2–5; Ezék. 8, 15. 16. Lásd az 1. megjegyzést.

4. Melyik nap az, amely már régóta idő óta a pogányoktól a napnak imádására szenteltetett? Lásd a 2. megjegyzést.

5. Mi volt ennek a hanyatlásnak a kezdete? 1. Móz. 11, 1–9.

6. Ki volt a kezdő és vezető ezen hanyatlásban Isten ellen? 1. Móz. 10, 8–10. Hogyan uralkodott? Lásd a 3. megjegyzést.

7. Mily általános lett a napimádás a nemzetek között a régi időkben? Lásd a 4. megjegyzést.

8. Milyen általánosan gyakorolták ezen nemzetségek a rabszolgaságot és a leigázást? Lásd az 5. megjegyzést.

9. Minek nevezte el Babilont Jeremiás? Jer. 50, 23.

10. Micsoda a nap imádása? — Bálványimádás. Mi vezet a rabszolgaságra és elnyomottságra? — A kapzsiság vagy ama törvényelleni eljárás, amely az embereket arra indítja, hogy embereiket rabságba ejtsék. És micsoda a kapzsiság és fősvénység? Kol. 3, 5; Eféz. 5, 5.

11. Micsoda maradvány maradt ezen ősrégi korból még mireánk? — A vasárnap.

12. Található-e valami összeköttetés a vasárnap között és a rabszolgaság között? Lásd a 6. megjegyzést.

13. Mivé lett a pápaság, midőn a szombatot elnyomta és a vasárnapot felváltotta annak helyében? — A legrettegetesebb üldözővé váltott, amelyet a világ valaha látott. Lásd Máté 24, 21. 22; Dán. 7, 25; Jel. 13, 1-7.

14. Miáltal volt az állam és az egyház összekötve a keresztyénség első évszázadaiban? — Többnyire a vasárnapi törvények által.

15. Add egy rövid áttekintetet a vasárnapi törvények kibocsátásáról a 4. és 5. évszázadokban? Lásd a 7. megjegyzést.

16. Hogyan fognak azokkal elbánni az utolsó időben, akik nem fogadják el a fenevadnak bélyegét? Jel. 13, 15-17.

17. Minő általános következtetést vonhatunk az államok igazságokból? — Azt, hogy az a szombat, ha illően ünnepeztetik, nyugalmat és békességet hoz, a vasárnap rabszolgaságot, elnyomottságot és üldözést hoz.

18. Micsoda per történt a szent-írásek utoljára, midőn Babilonnak árúit elősorolja Jelen. 18, 12. 13-ban? — Rabokat és emberi lelkeket.

Megjegyzések.

1. A bálványimádásnak legrégebbi formája a napimádás. Midőn az emberek az élő Istennek imadásától elfordultak

és teremtett dolgokat kezdték imádni, akkor természetes, hogy a naphoz forduljanak, ama nagy fénylő égi testhez, amely látszólagosan erőt és áldást ad. A napimádás után létrehozták a holdnak és a többi égi testeknek imadását is. Mindezekkel összeköttetésbe hozták a nemi fogalmat is, amellyel a családi viszonyokat alakították a hamis Istenek között, atya, anya, fiúk és leányok. Ezáltal pedig keletkezett mindenféle erkölcstelenség és elzülöttség, amelyre az ilyen tisztelet (?) vezetett. Egyszerűen a gonosz bálványozásnak tisztelője lett.

2. Azon nap, amely a napnak tiszteletére szenteltetett meg, ama nap volt, amelyen a világosság teremtetett, t. i. a hétnék első napja. Amennyiben az a nap a napnak szenteltetett, úgy természetesen nap napjának (németül: Sonntag, angolul: Sunday) neveztetett el, úgy mint a többi heti napoknak is neveket adtak a bálványok után. Hogy ez a régi időkben úgy volt, bizonyítja Konstantin császár törvénye is, amelyben a vasárnap a tiszteletre méltó nap napjának neveztetik el.

3. Nimrod nemesak zsarnok, hanem bálványimádó is volt. Josephus azt mondja róla: »Ez rábeszélte az embereket arra, hogy ne higgyék azt, hogy minden szerencsájük Istentől jön, hanem hogy minden jót csak bátorságuk és erényük által szereztek meg. Így tehát mindent rövid idő alatt megváltozott, és a zsarnokság uralkodását megalapította, mert azt vélte, hogy az Isten iránti félelem csakhamar el fog tűnni az embereknek szívéből, hogyha önmagától függévé teszi. Azzal is fenyegetett, hogyha Isten ismét pusztítja el a földet özönvíz által, akkor ő bosszút fog állani ellene. Elhatározta magát arra, hogy oly magas tornyot fog építeni, amely fölött nem tud emelkedni a víz. (Josephus I. könyv. 4. része.)

Továbbá az is kitűnik a történelemből, hogy napimádó volt. Ama név, amellyel Nimrod a babilóniai mystériumokban (titkáiban) neveztetett, »Saturnus« volt, és mint olyant és a naptól származottat is imádták.

Az is egy nevezetes tény, hogy a szó »Saturnus« káldéusi szám szerint

566-ot tesz ki, ami a Jelenések könyve 13. részében említett »fenekvadnak szá-
mával« összhangzásban van. Más szóval,
Nimrod nemcsak zsarnok volt, hanem
mindjárt, az özönvíz után való időben
egy előképe volt a pápaságnak, a hűnös
embernek. (2. Thess. 2, 1-8.)

4. Chambers dr. az »Old Testament
Student«-ben 1886 helyesen megjegyzi,
hogy »a napimádás a legáltalánosabb és
legerősebb bálványimádás formája
volt, amely az emberek előtt ismerős«.
Továbbá azt mondja: »A siriabeli nép-
nél a főbálvány 'Baal' volt, — a nap,
amely, az ő felfogásuk szerint, az élet
és világosság adója volt. Egyiptomban
a nap az államvallásnak magját és fő-
pontját képezte. Babilonban ugyanazt
tartották. Az is elismert tény, hogy a
'Mathra't vagy a napot Perzsiában is
a legrégebbi idők óta imádták.«

Az »Encyclopedia Britannica« azt
mondja: »A napimádás Egyiptomban a
fő istenitiszteletet képezte.« Azt Rawlin-
son is mondja, a nagy történetíró.

5. Mindezen népeknél, amint azt
mindenki tudja, aki a történelmeket
olvassa, szokásban volt a rabszolgaság.
Némelykor, mint Görögországban és
Rómában, még több rabszolga volt mint
szabados polgár. A napimádással össze-
kötöttségben áll a kapzsiság és rabszolga-
ság, amely a mai napig is létezik a
népek között.

6. A napimádás és a rabszolgaság
szorosabb összekötöttségben állanak egy-
mással, minthogy azt az ember gondolja
az első tekintésnél. A legrégebbi bál-
ványimádás, a napimádás, a vasárnap
szentelésére, az önzésre és a fősvény-
ségre vezetett, ami a biblia szerint
bálványimádás (Kol. 3, 6) — és a rab-
szolgaságra vezet. A kettő csak egy
bűnnek — a bálványimádásnak külön-
böző nyilatkoztatásai. A vasárnap a
bálványimádás bűnének vallásos oldala,
és a rabszolgaság annak társadalmi
oldala. Éppúgy mint a fősvénység az
ember rabságára vezet, úgy a vasárnap
megtartása is vezet arra, csak hogy az
át különbözik. Minden vasárnapi törvény
kiadása egy kísérletet képez, az emberek
egyik részét a másiknak rabságába kény-
szeríteni.

7. Konstantin császár Kr. u. 321-
kibocsátotta a vasárnap szigorú
tartásáról szóló törvényét. Ezen törvé-
ny kényszerítette minden bírót, a város-
ban lakozó kereskedőt és iparost arra,
hogy a mindennapi foglalkozását vasár-
napon ne folytassa. Ellenben a me-
gazdáknak meg volt engedve dolgozni.
Kr. u. 386-ban pedig még egy annál
szigorúbb törvény lett kibocsátva, amely
minden foglalkozást megtiltott vasár-
napon. Miután a munka meg volt tiltva
vasárnapon, a nép meglátogatta a me-
glátóhelyeket és a színházakat. Kr.
401-ben a püspökök egy kérvényt nyu-
tottak be a császárhoz, amelyben ké-
rtek, hogy zártassa be a me-
glátóhelyeket és a színházakat vasárnapon.
Ezen óhajtott törvény kibocsátott Kr.
u. 425-ben. Neander, az egyháztörténelem-
író erről azt jegyzi, »hogy a
állam támogatásával az egyház érte-
minden célját«. — Kr. u. 800-ban Nagy
Károly kibocsátott egy törvényt, amely
mindenkit kényszerített arra, hogy vasár-
napon a templomot meglátogassa.

5. lecke. — 1905. július 29-ére.

A szabadság a profétálásnak tárgya

Kérdések.

1. Milyen tekintetben a biblia első
profétálása a szabadságnak ígérete?
1. Móz. 3, 15.

2. Milyen értelemben ígért az özön-
vízről szóló üzenet szabadságot? 1. Móz.
6, 4. 5. 11-13.

3. Ezen gondolatot figyeld mi-
Ábrahámnak adott ígéretében is. 1. Móz.
22, 17; 16, 2; Gal. 4, 29.

4. Milyen okból nem kegyelmezett
az Úr Damaskusnak? Ámos 1, 3.
Gáza városnak? „ 1, 6.
Tyrusnak? „ 1, 9.
Edomnak? „ 1, 11.
Amon fainak? „ 1, 13.
Izraelnek? „ 2, 6. 7.

5. Milyen keserves szemrehányások
tett az Úr az ő népének? Ésaiás
15-17.

6. Milyen lényeges jelt ad Dániel
az antikrisztusi hatalomról? Dán. 7, 25
8, 10-13. 24; 11, 33-35.

7. Hogyan írja le a Jelenések könyve Krisztus egyházának üldözését? Jel. 12, 13-17; 13, 7, 10. 12-17; 17, 5, 6.
8. Istennek melyik alapelve vetetik meg elejétől fogva? Ap. esel. 10, 34. 35.
9. Milyen okot vesz fel az elesett egyház, Istennek hű és értelmes szolgáit üldözni az utolsó időben? Máté 24, 4-49.
10. Milyen szavakkal mutatja Jakab apostol az utolsó gyülekezetnek veszelemét abban, hogy az üldözés szellemeinek engednek? Jak. 2, 2-9.
11. Milyen üzenetet vett azért már Ésaiás is a gyülekezet részére? Ésaiás 58, 4, 6, 7.
12. Milyen ígéret áll ezzel összetételben? 8-12. v.
13. Kinek íratott ez különösen? 13. 14. v.

5. Mit üzentek a világnak azon nagy férfiak, kik ezen nagy nemzetet alkították? Lásd a 4. megjegyzést.

6. Milyen jövendölés által látható az, hogy az Egyesült Államok még üldöző hatalom lesznek? Jel. 13, 11-17.

7. Milyen befolyása lesz ennek a többi nemzetekre? Lásd az 5. megjegyzést.

8. Milyen maradéka az állam és az egyház közötti egyesülésnek található még most is az Egyesült Államok némely államaiban? — Vasárnapi törvények.

9. Mennyi ideig tagadta meg a kormány a vasárnapi törvények létesítését? — 1789-től 1892-ig, vagyis 103 évig.

10. Hányszor kísérlettek már vasárnapi törvényeket létesíteni? Lásd a 6. megjegyzést.

11. Végre milyen sikerrel koronáztatik meg minden iparkodásuk? Mit csinálnak azután? Jel. 13, 14.

12. Minő rettenetes figyelmeztetést ad az Úr ellene? Jel. 14, 9-12.

13. Milyen eszköz által lett az egyház és az állam egyesítve a 4. és 5. században? — Vasárnapi törvény elrendelése által. Hogyan történik az most az Egyesült Államokban?

14. Kinek van csak egyedül szabadsága? Ján. 8, 34-36.

6. lecke. — 1905. augusztus 5-ére.

A szabadságnak ideje.

Általános megjegyzés.

Ezen lecke többnyire az Egyesült Államok történelmével és az arra vonatkozó jövendöléssel foglalkozik, de amennyiben onnan indul minden mozgalom az utolsó időben, és onnan fognak újból a fenevadnak rendeleteit és uralkodási módjait életbe léptetni, szükséges, hogy annak fejlődésével ismerősek legyünk.

Kérdések.

1. Hogyan hangzik Krisztus Urunknak mondata, mely által az egyházat elválasztja az államtól? Máté 22, 21. Minő kérdés adott okot ezen feleletre? Lásd Máté 22, 15-21 és az 1. megjegyzést.

2. Melyik nemzet a világ történelmében vette fel ezen alapelveit alkotmányába? — Az új-szemle Amerikai Egyesült Államok.

3. Melyik paragrafus azon alkotmányban tartalmazza azt, hogy az államnak nincsen joga vallásos dolgokba beleavatkozni? Lásd a 2. megjegyzést.

4. Mily további jel által lehet látni, hogy az Egyesült Államok uralkodási rendet létesítettek? Lásd a 3. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. A farizéusok a Megváltót olyan kérdéssel kísérték meg, amely értelmük szerint arra szolgált, hogy őt megfogják. Így gondolkodtak: hogya ezt mondja, hogy: »Igen, illik a császárnak adót fizetni,« akkor az egész zsidó nemzetiséget megsértette volna, és a nagy tanács halálra ítélte volna el. Ha ellenben azt mondotta volna: »Nem illik adót fizetni,« akkor a császár ellen vétett volna, ami szintén a halálra vezetett. Mind a két esetben a halál lett volna sorsa. Az ő felelete által pedig elhallgattatta az ő ellenségeit. Ezen felelet igen bölcs volt és egyúttal határozza az egyháznak teljes elválását az államtól. Minden időközön keresztül a pogányok az állam kormányát és a vallásosságot egynek tekintették.

A felső hatalmasságok mikor, által és mi célból rendeltettek

Kérdések.

2. Az Egyesült Államok alkotmányának 6. szakasza úgy hangzik: »A törvényadó hatóságnak ne legyen joga soha oly törvényeket alakítani, amelyek a vallásra vonatkoznak, vagy amelyek alakítják a vallás szabad gyakorlásában akadályoznak.« A 14. szakasz úgy hangzik: »Nem szabad senkinek szabadságát korlátozni.«

3. Az Egyesült Államok pecsétjének homlokán a következő latin írást találjuk: »Novos ordo saeculorum«, ami annyit jelent, mint: »A dolgoknak új rendje.«

4. »A következő igazságok magától érthetők, hogy a Teremtő az embereket egyenlő formán teremtette és egyenlő jogokkal ajándékozta meg, és hogy az uralkodó csakis az uralkodottak beleegyezésével uralkodhatik.« (A függetlenség proklamációból.)

5. Amennyiben Éjszak-Amerika a szabadságnak országa, a pápasággal egyesülni fog, hogy a lelkiismeretet kényszerítse a hamis szombatnak (a hét első napjának) megszentelésére, úgy minden ország e földön indítva lesz, ezen példát követni. Külföldi népek az Egyesült Államok példáját követni fogják. Ilyen módon veszedelem jön az Úr népére a világnak minden részében. (Bizonyágt. VI. köt. 18. és 395. old.)

6. Az első kísérlet, hogy a törvényhozó hatalmat rávegyék vasárnapi törvényeket csinálni, 1828 és 1829-ben történt, midőn a póstakérdés felmerült. A második kísérlet 1888-ban történt, midőn a Blair-féle vasárnapi indítványok a kongresszus elé lettek terjesztve. Azután 1890-ben. Mindezeket pedig 1892-ben elutasították. Végre pedig bizonyos egyházi hatóságok fenyegetése által a kongresszus az 1893. évben tartott világkiállítást vasárnapi napokon bezáratta. Ezt most ismételték 1904-ben a szent-louis-i kiállításnál. 1904. végén a nagy képviselőház elé terjesztették a vasárnapi törvények javaslatát, amelyeket pedig eddig még nem tárgyalták részletesen.

1. Kicsoda minden hatalomnak forrása? Róm. 13, 1.

2. Ki által rendeltettek el a felső hatalmasságok?

3. Kinek szolgál és minő célból? Róm. 13, 4.

4. Ha valaki ellene támad, ki ellene támad? Róm. 13, 2. Lásd az 1. megjegyzést.

5. Mi mondatik a felső hatalmasságokról Róm. 13, 4; Jer. 27, 6; Ésaiás 45, 1-ben?

6. Mit tegyen azért a hívó lélek? Róm. 13, 1. 5; Tit. 3, 1. 2; 1. Pét. 13, 14, 17. Mire figyelmeztet bennünk az apostol 1. Tim. 2, 1-ben?

7. Mikor és miért lettek a felső hatalmasságok szükségesek? Lásd az 1. és a 2. megjegyzést.

8. Mi a felső hatalmasságnak feladata? Róm. 13, 3. 4; 1. Péter 2, 13.

9. Milyen példákat találunk a szentírásban, amelyekből láthatjuk, hogy a felső hatalmasságoknak nincsen joguk hit dolgokba beleavatkozni? Lásd Dán. 3. és 6. részét.

10. Létezik-e még magasabb hatalom mint a felső hatalmasság? Préd. 5, 4. Kicsoda a királyoknak királya? Dán. 4, 37.

11. Kinek kell engedelmeskedni, hogyha a felső hatalmasság olyanok, akik kíván tőlünk, amit az Isten megtiltott? Ap. csel. 5, 20. Lásd a 3. megjegyzést.

12. Milyen választ adott a három zsidóférfit Nabukodonozor királynak, midőn vonakodtak, a bálványok előtt lehajolni? Dán. 3, 16-18.

13. Mit tett Dániel azon tuátnak dacára, hogy 30 napig senki másnak nem szabad semmit kérni, hanem csak a királytól? Dán. 6, 7. 10.

14. Mit cselekedett Márdokeus Assír- és Babiloni király parancsának dacára? Eszter. 3, 1. 2.

15. Mit parancsolt az angyal az apostoloknak, miután meg lett tiltva nekik az Úrnak nevében való prédikálást? Ap. csel. 5, 17-20.

16. Minő tanulságot vegyen a mai világ mindezen példákból? Lásd a 4. megjegyzést.

17. Minő állást foglal el a Jelenések 14. 6-11-ben említett három angyal üzenete, ezen kérdéssel szemben?

18. Mi parancsoltatott azoknak, akik ezen üzeneteket hirdetik? Ésaías 60, 1-3; 58, 1.

Megjegyzések.

1. A felső hatalmasságok hasznosságát és fontosságát nem szabad megvetni. A mostani körülményeknél a bűnbeesés óta szükséges. A személyeket és tulajdonokat megvédeni bizonyosan jó. Azért van a törvény, hogy a betörőket és az engedetlen embereket megóvja. »Aki az embernek vérének kiontja, ember által ontassék ki viszontag annak vére; mert az ő ábrázatjára teremté Isten az embert.« 1. Móz. 9, 6. Habár igazságtalanság is van sokszor a kormányzásban, ha tökéletlen is, mindazáltal Macauley szava ide illik: »Az állami felügyelet és a rendszabályok szükségesek, hogy a jókat megvédje és a gonoszokat megbüntesse, és meghatározza, hogy mit szabad tenni a jó gondolkodásúknak és mit nem szabad tenni a rosszatgondolkodóknak. A fenhatóság azoknak bosszúállásukra van, akik rosszat tesznek, és nekünk dicséretünkre, ha jót teszünk. Azért egy keresztyén sem vesse meg a kormányságot vagy igazságtalanul meg ne ítélje.« Lásd 2. Péter 2, 10; Jud. 9; Ap. csel. 23, 1-5. Minél jobban engedelmeskedünk a törvénynek, annál nagyobb lesz az a munka, amelyet az egész világon elvégezni akarunk. Minekünk többet kellene imádkozni a fenhatóságért és a királyokért, hogy csendes életet folytathassuk isteni félelemben és dicsőségben. 1. Tim. 2, 1. 2. Az egyházakra vonatkozólag a Sátán minden iparkodását arra irányítja, hogy a felső hatalmasságot igazságtalan útra vezesse, hogy ahelyett, hogy a népek védelmére legyen, a népet lenyomja igazságtalan vallásos törvények által. De csak akkor válnak hasznatalanná és nem teljesítik többé feladatukat, miután határozott álláspontot fog-

laltak el az Isten törvénye ellen és azok ellen, akik azt megtartják.

2. Egy államférfi azt mondja a felső hatalmasságok szükségéről: »Az ember természeténél fogva önző, és azért sokan másokat megcsalának, hogyha nem volna valami, ami gátat vet nekik. Mindebből látjuk határozott rendnek szükségességét, hogy mindenki tudhassa, hogy mi szabad és mi nem. Ezen rendek az emberek között törvényeknek neveztetnek el . . . de nem létezhet törvény felső hatalmasság nélkül. A törvény cselekedeteink és eljárásunk előírása, mint azt a hatóság előírja, de ha hatóság nincsen, akkor törvény sincsen. Ebből láthatjuk a felső hatalmasság szükségét. Figyelmünkön kívül ne hagyjuk ezen tényt, hogy mindennek úgy kell lennie, mert az ember önző. Ez teszi mindezeket szükségessé. De Isten nem teremtett egy önző embert. Ez a bűnbeesés által jött létre. Ezért lett szükséges a felső hatalmasság, mert a bűn létrejött a világban és az embereket engedelmenné tette a teremtő iránt.

3. Isten után minden emberi rendelkezéseknek kell engedelmeskednünk. Ezen hatalmasságok, a dolgoknak természeténél fogva, elismert szükséges intézmények és összhangzásban vannak az isteni akarattal. Az emberek valószínűleg mindig az állami törvények érdekében dolgoznak. Az állami törvényeket csak akkor szabad megtagadni, ha az erkölcsi meggyőződés szerint Isten ellen való bűn. Azon ember, aki indítványozva érzi magát, emberi rendeleteket megszegni, annak kell, hogy meggyőződve legyen az ő szívében, hogy ezen esetben nem cselekszik Isten akarata ellen. Az egész bizonyos, hogy egy külön fejtegetés is kell arról, hogy Istennek törvénye, az életnek zsinormértéke, a legmagasabb helyet elfoglalja, és ha az Istennek törvénye megütközik az emberek törvényében, akkor természetes, hogy Istennek fogunk engedelmeskedni és nem az embereknek.

4. Mindazon példákból, melyek a Faraók idejétől egész mostanáig történtek, úgy látszik, hogy az embereknek meg kellett volna tanulni, hogy nem a ható-

ságnak a feladata, őket vallásos dolgokra kényszeríteni, vagy kiváltképpen parancsolni, hogy olyasmit cselekedjenek, ami Isten törvénye ellen van. Hogy ezt még nem tanulták meg, mutatja, hogy mily keveset tanultak azon leckéből, melyeket a jó Isten adott, és hogy még mily sűrű és nagy azon sötétség, mely a földön és annak lakóin uralkodik. Lásd Ésaiás 60, 1. 2.

8. lecke. — 1905. augusztus 19-ére.

Az utolsó nagy küzdelem.

Kérdések.

1. Mi volt Isten gyermekeinek általános tapasztalata az összes korszakokban? 2. Tim. 3, 12. Lásd az 1. megjegyzést.

2. Milyen nagy próbára tételnek az emberek az utolsó nagy küzdelemben? Jel. 13, 14. 15; 14, 9. 10.

3. Milyen hasonlatban van az utolsó küzdelem az előbbi küzdelmekkel? Lásd a 2. megjegyzést.

4. Mit fog Isten az általános elszakadás miatt a világra hozni? Ésaiás 24, 1–6. Mit hozott ő régebben Izráelre? 1. Kir. 17, 1; Jak. 5, 17.

5. Kit tartottak Izráel megháborítójának, mikor Izráel meg lett büntetve az ő szakadása miatt? 1. Kir. 18, 17. Mit felelt a proféta ezen vádolásra? 18. v.

6. Mely népek lesznek azzal vádolva, hogy ők a bekövetkezendő csapások okai? Lásd a 3. megjegyzést.

7. Mutasd a hasonlatosságot ezen próbák között, amelyek alá vetették magukat a három izráelita és Dániel, és azon próba között, amely következni fog a maradékra, az utolsó gyülekezetre. Lásd a 4. megjegyzést.

8. Milyen általános lesz azon követelés vagy parancsolat, hogy a fenérad bélyegét felvegyék? Jel. 13, 16. Milyen általános legyen, a vasárnapi törvények pártolói szerint, a vasárnapi ünnepelése? Lásd az 5. megjegyzést.

9. Mi értetik a bélyeg felvétele alatt a jobbkézen vagy a homlokon? Lásd a 6. megjegyzést.

10. Miáltal fognak kényszeríteni mindenkit, hogy a vasárnapot a szombat helyett ünnepeljék? Jel. 13, 17.

11. Milyen lesz azon utolsó törvénynek természete, amely kibocsátva lesz azért, hogy azokat, akik Istennek hűen engedelmeskedni akarnak, kényszerítse öneki engedetlen lenni és ahelyett azon törvénynek, egy elesett egyháznak engedelmeskedni? Jel. 13, 15. Lásd a 7. megjegyzést.

12. Mit fognak akkor Isten gyermekei cselekedni? Lásd az 1. leckének 4. megjegyzését.

13. Ki ellen lesznek ezen küzdelemben e földnek hatalmai? Jel. 19, 19.

14. Mi lesz az ő sorsuk? Jel. 19, 20; 2. Thess. 1, 7–10.

15. Hol látta a proféta a szenteket e küzdelem után? Jel. 15, 2. Melyik diadaléneket énekelték? 3. 4. v.

16. Mit fog Isten az utolsó csapások előtt még cselekedni? Mal. 4, 5. 6 (3. 23. 24). Lásd a 8. megjegyzést.

17. Mit fognak az igazak a sok küzdelem, próbák és nehézségek után mondani? Zsolt. 119, 71.

Megjegyzések.

1. Isten gyermekeinek az volt az általános tapasztalatuk minden korszakban keresztül, hogy ők lealázva voltak a sötétség hatalmaitól és a világ fejedelmétől és hogy ők ellen nagy küzdelemben volt. Nézzetek Izráelre Egyiptomban, Babilóniában és a perzsiai hatalom alatt. Nézzetek a keresztyéneket a pogány császárok alatt és az úgynevezett keresztyén uralkodók alatt, és végre a pápai hatalom alatt. Nézzetek az apostolokat általánosan és külön-külön, és látszik, hogy először Isten népének a világban ezáltal, és külön-külön, a sötétségben voltak, ahelyett hogy

2. Egy nagy küzdelem lesz Isten népére és a világra. A korszakoknak legnagyobb küzdelme előtt vagyunk. Események, melyeket több mint harminc évvel, a profécia alapján, előre hirdettük szemünk előtt teljesebben most. Rettenetes lesz azon küzdelem, amely a világra következik.

3. Azok, akik a bibliai szombatot tisztelik, vádolva lesznek mint a

vénynek és rendeleteknek ellenségei, és mint a társadalmi és erkölcsi határozatoknak megszegői, mint anarchizmusnak okozói és az ítéleteknek és csapásoknak okozói.

4. Nabukodonozor parancsa ellenében volt a második parancsal, amennyiben képeket imádni nem szabad. Dáriusnak kibocsátott törvénye ellenében volt az első parancsolattal, mert megtiltotta az igaz Istennek imádatát. Az egyik törvény tulajdonképpen ezt mondta: »Egy hamis Istent imádj!« a másik ellenben: »Neked nem szabad az igaz Istent imádni!« Így lesz majd az utolsó nagy küzdelemben a törvény kiadva, hogy a negyedik parancsot, a szombatot megvessék és a hétnek első napját tiszteljék, vagy az életüket vesztik el. A próba, amelyet Sidrák, Misák és Abednégo kiálltak, megfelel a követelésnek a vasárnap ünneplésére, és Dániel próbája megfelel a tiltásnak a hetedik napnak, az igazi szombatnak ünneplésére.

5. A vasárnapnak törvényhozói ezt mondják: »Egy ember, lehet az ami akar, — zsidó, vagy egy társaságnak tagja, akik a hetedik napot ünneplik, vagy olyanok, akik egyáltalában semmiféle keresztyéni szombatra nem adnak semmit — hagyjuk a törvényt mindenkire vonatkozni, hogy semmiféle nyilvános megszentelése a hét első napjának, a keresztyéni szombatnak, a nemzetek nyugalomnapjának ne történjék. Tarthatnak talán egy más napot szentnek, de a hétnapok közül azt az egyet, amely a nemzetnek általános lett, senkitől, a kormány hivatalnokától, magányos polgártól, nagy vagy kicsinytől, szegény vagy gazdagtól megszentelést nem engedjük.« (Dr. Mc. Alister 1897. júliusban Lakesidén, O., tartott beszédjéből.)

6. A kéz a munkának képlete. »Valamit akarsz cselekedni a te kívánságod szerint, azt cselekedjed.« Préd. 9, 12. Az elme az, amivel imádjuk valamit. »Az én elmémmel szolgálok az Isten törvényének.« Róm. 7, 25. Az emberek, ha az utolsó küzdelemhez jutnak, a fenevadnak bélyegét azáltal fogják fölvenni a kezükre, hogy félelem-

ből vasárnapon a munkát abba hagyják. A homlokra vesszük, ha szabad akarral és tudással tartjuk azon napot, habár elég világosság és alkalom adatott megtudni, hogy van egy más nap, mely az Úrnak napja.

7. Justinian császár a hitetleneknek hat hónapi időt adott, mely alatt a keresztyénséget felvehették, és pedig ellenkező esetben az állásuk megfosztásával fenyegetve. X. Leó pápa Luthernek 60 napi időt engedett, hogy az ő híveit visszahívja, más esetben »elfogat-tatik és Rómába vitetik, és mint eretnek lesz kezelve«. Assvérus király egy rendeletben a zsidók ellen éppen tizenegy hónapi időt adott, hogy a mézárásra előkészítsék magukat. Lásd Eszter 3, 12–15. Az a törvény, amely Isten gyermekei ellen lesz kibocsátva, hasonló lesz azon törvényhez, amelyet Eszter idejében Assvérus király adott a zsidók ellen. Lásd Josephus, »A régi zsidó történet-ből«, 11. könyv, 6. rész.

8. Az égnek Ura a csapásokat nem fogja addig a világra engedni, míg az ő őreit nem küldte, hogy az ő igazságait hirdessék. Ő a kegyelemidőt nem fogja addig elvenni, míg az üzenet nem lesz teljesen hirdelve. Az Istennek törvényét nagynak és dicsőnek kell tenni; az ő követelményeit az ő igaz és szenteség jellemében megtartani és elővezetni, hogy a népek vagy az igazságot elfogadják vagy ellene lesznek. Az Úr Jézus igazságáról szóló üzenet kell hogy hirdetessék a föld egyik végéről a másik végéig, hogy az Úrnak útja elő legyen készítve. Ez az Istennek dicsősége és tisztasága, amellyel a harmadik angyal üzenete végződik.

9. lecke. — 1905. augusztus 26-ára.

A mi étvágyunkról és a fölötte való uralkodásról.

Kérdések.

1. Miáltal lett az első emberpár próbára téve? 1. Móz. 3, 1–5.

2. Miben rejlett a gyöngeségük és bukásuk oka? 1. Móz. 3, 6. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Hogyha már Éden kertjében nem lehetett az érzékek, n. m. a látásnak, a szaglásnak és az ízlésnek vezetésére bízni magát, vajjon jó-e, hogyha ezt most tesszük? Lásd a 2. megjegyzést.

4. Milyen pontban kísértette meg a Sátán az embereket a bűnbeesés óta legjobban? Lásd a 3. megjegyzést.

5. Mi vezette az embereket legjobban a bűnbe az özönvíz ideje előtt? Máté 24, 37. 38; Luk. 17, 26. 27. Lásd a 4. megjegyzést.

6. Megokultak-e az emberek ezen nagy csapástól? 1. Móz. 13, 13; Ezék. 16, 49; Luk. 17, 28. 29. Lásd az 5. megjegyzést.

7. Minő eledelt adott az Úr Izráel népének, mintán Egyiptomból kivezélte? 2. Móz. 16, 4. Lásd a 6. megjegyzést.

8. Hogyan fogadta a nép az Úrnak adományát? 4. Móz. 21, 5.

9. Mi volt annak következménye? Zsolt. 106, 14. 15; 78, 17-31.

10. Minő jelentősége van az izráeliták tapasztalatának az utolsó időben élő hívókra nézve? 1. Kor. 10, 11.

11. Vajjon egészen hiába voltak az Izráelnek adatott leckék az akkori időben? Lásd a 7. megjegyzést.

12. Mire szolgáltak az Izráelnek adatott egészségi törvények? — Testi és lelki áldásukra szolgáltak. 3. Móz. 20, 7. 8. 26.

Megjegyzések.

1. Ahelyett, hogy Ádám és Éva az Úr szavának hittek volna, inkább érkeiben bíztak, mert az mondatik, hogy »látná az asszony, hogy jó volna«, dacára annak, hogy az Úr azt mondta, hogy nem jó.

A kigyó elhitette az asszonnyal, hogy az Úr nem fogja azt cselekedni, amit mondott. Evett a megtiltott gyümölcsből és úgy képzelte, minthogy új erőt nyert volna. A kigyó azt mondta, hogy nem fognak meghalni, és az evés után nem is éreztek semmiféle bajt. Úgy bátorságot vettek az Úr rendelete ellen cselekedni.

2. Nagy diadalmat arat az az ember, aki étvágya fölött tud uralkodni, mert ezer meg ezer ember éppen ebben a

próában nem áll meg. Az étvágnak rabja lenni azt jelenti, hogy a Sátán még mindig uralkodik. Minél közelebb jön a vég, annál nehezebb lesz az embereknek, az étvágy felett diadalmaszkodni.

3. Az embernek leghatalmasabb ellensége a megrontott étvágy, hogyha oly eledelekhez és italokhoz megszokik, melyek ártanak testileg és lelkileg.

4. Az özönvíz ideje előtt az emberek mértéktelenek voltak evésben és ivásban. Húseledeleket kívántak, amelynek élvezetére akkor nem adatott engedély. Az evésben és ivásban határt nem ismertek, és annyira elromlottak, hogy az Úr azt végre már nem tudta tűrni.

5. Midőn az emberek az özönvíz után szaporodtak e földön, ismét meglejtkeztek róla és a mértékletlenség újból annyira elterjedt, hogy nemsokára általános lett. . . . A mértéktelen életmód és a rettenetes bűnök, melyek abból eredtek, Sodoma és Gomorrának pusztítására vezetett.

6. Midőn Isten Izráel népét Egyiptom földjéből kivezélte, akkor azt tervezte, hogy őket megtisztítsa és boldoggá tegye. Hogyha engedelmeskedtek volna az egészségi törvényeknek, akkor testileg és lelkileg meggyógyultak volna. . . Egy olyan eledellel ellátta őket, amely minden követelésnek megfelelt. A megromlott étvágy pedig más eledelt követelt. Azt akarta az Úr, hogy az ő népe megszokjon azon eledelekhez, amelyeket adott az embernek a bűnbeesés előtt. Lásd 1. Móz. 1, 29.

Az izráeliták az Úrtól megkapták a legtökéletesebb egészségi törvényeket, amelyeket emberek valaha láttak. Ezeket 3. Mózes könyvében találjuk.

7. Habár Izráel népe megtagadta az Isten bevezetésének engedelmességét, mégis szigorú büntetés nélkül elfogadták az adott törvényeket. Mások meg a ceremóniai törvények, mások meg a hitnek útján engedelmeskedtek a törvénynek. A zúgolódásról és az engedetlenségről való kimutatás nem az egyedüli, mely nekünk hátrahagyott.

A leviták, Dániel és az ő társai, éppúgy keresztelő János is, nyújtanak nekünk figyelemre méltó példákat az

Isten törvényével szemben való engedelmességről. Még most is, mint nép, az izráeliták meg vannak mentve némely betegségektől, melyek a mértéktelenségnek és erkölestelenségnek következményei, és pedig azért, mert ők a Mózes által adott egészségi törvényeket kisebb vagy nagyobb mértékben igyekeznek követni.

10. lecke. — 1905. szeptember 2-ára.

Ama Dániel, aki volt régen, és ama Dániel, aki lehet a jelen időben.

Kérdések.

1. Hogyan kerültek Dániel és az ő társai a babilóniai fogságba? Dán. 1, 1-4.

2. Milyen próba alá tették a zsidó ifjak? Dán. 1, 5-7.

3. Minő kérést intéztek a komornyikok fejedelméhez? 8-13. v.

4. Milyen eredménnyel jártak? Dán. 1, 14-20.

5. Mire voltak azok az ifjak tanítva, még mielőtt a fogságba jutottak? 5. Móz. 4, 8-10; 6, 6-9. 20-25.

6. Miből láthatjuk, hogy a három zsidó férfiú hűségesen megtartottak, amit gyermek- és ifjúságkorukban tanultak? Lásd Dániel 3. részét.

7. Láthatjuk-e ezt Dániel életéből is? Lásd Dániel 6. részét.

8. Megtették-e azt valami pillanati indulatból vagy rendes szokásukból? Dán. 6, 10. utolsó része. — Nem hirtelen fellobbanásban, hanem meggyőződésből szolgáltak az Úrnak.

9. Mikor tanulhatja az ember legjobban a maga fölött való uralkodást? Péld. 22, 6. Lásd az 1. megjegyzést.

10. Minő tanulságot vonhatunk Dániel életéből? Róm. 15, 4. Lásd a 2. megjegyzést.

11. Lehet-e valami hasonlatosságot találni a Dániel idejében élő babilóniak erkölsisége és a jelenvaló világ erkölsisége között? — Igenis. Ma, mint akkor is, az ifjúság nagyon el van romolva.

12. Aki pedig az ő gyermekeit imával és isteni félelemmel neveli, mint azt Dánielnek szülei tették, vajjon re-

mélheti, hogy azok is úgy fogják kiállani a próbát? — Igen, mert Isten nem változik.

13. Van-e reménység ahhoz, hogy az Úr seregének részére lehessen harcosokat szerezni, hogyha Isten gyermekei az egészségi törvények szerint élnek?

14. Mit mond Pál apostol erre nézve? 1. Kor. 9, 27.

Megjegyzések.

1. Éppen most hangzik a hívás erős, fiatal emberekhez, hogy vegyenek részt ezen munkában, amelyet Isten az ő népére bízott. Nemcsak ifjak, hanem leányok is hívattatnak erre, hogy részt vegyenek ezen munkában. (Lásd Biz. tét. 6. köt. 202. 203. old.)

2. Azok, akik az evésben és ivásban nem cselekednek meggyőződés szerint, más dolgokban sem állhatatosak. (Health Reformer.)

A természetnek törvényeit megfigyeltetni és az embereket azoknak megtartására tanítani, egy oly munkát képez, amely a harmadik angyalnak üzenetével összeköttetésben van, és mely által az emberek Krisztus második eljövetelére előkészítetnek. (Biz. tét. 3. köt. 161. old.)

A szülőknek kötelessége az, hogy érdeklődést költsenek a gyermekeikben a physiológiában (embertanban). Az ifjúságnak tanulnia kell, hogy mi árt a testnek. Szülők, tanítatók gyermekeiket az egészséges szokásokra. Mutassátok meg nekik, hogy az egészség törvényeinek megszegése által következik betegség és fájdalom. Adjatok gyermekeiteknek egészséges edelét, ha egyszerű is. Tanítatók őket azokat egészséges módon elkészíteni. Az egészség is szükséges az istenitiszteletre.

11. lecke. — 1905. szeptember 9-ére.

Keresztelő János mint előkép és képmás.

Kérdések.

1. Mi volt keresztelő Jánosnak munkája? Mal. 3, 1; Máté 3, 3; Luk. 1, 17. 76.

2. Minő különös utasítást kaptak az ő szülői az ő életmódjára nézve? Luk. 1, 15.

3. Mi mondatik az ő későbbi életmódjáról? Luk. 1, 80; Márk 1, 6; Máté 3, 4. Lásd az 1. megjegyzést.

4. Miért volt szükséges, hogy keresztelő János oly mértékletes és önmegtagadó életet folytasson? Lásd a 2. megjegyzést.

5. Kiktől volt keresztelő János már előkép? Lásd a 3. megjegyzést.

6. Melyik nagy mozgalomban találja az előkép az ő képmását? — A nagy adventi mozgalomban.

7. Milyen viszonyok uralkodtak keresztelő János idejében, amelyek ezen életmódot szükségessé tették? Lásd a 4. megjegyzést.

8. Milyen viszonyok uralkodnak a harmadik angyal üzenetének idejében? Jak. 5, 1–6; 2. Tim. 3, 1–5.

9. Mi jellemzi azon embereknek életét, akik ezen üzenetet adják a világnak? Lásd az 5. megjegyzést.

10. Mi volt keresztelő János üzenetének főpontja? Máté 3, 2; Ján. 1, 29.

11. Hol találjuk ezen üzenetet megírva? Ésaías 40, 9.

12. Hol látassék meg Krisztus jellege? Gal. 2, 20. Lásd a 6. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. Keresztelő János élete minden élvezet nélkül való, megterhelt és önmegtagadással tele volt. . . . Az ő élete igen magányos volt. Nem ragaszkodott az ő atyjának családjához, hogy annak társaságát élvezze, hanem elhagyta, hogy missióját beteljesítse. (»Redemption«, E. G. White, 44. old.)

2. Keresztelő Jánosnak úgy kellett kimennie mint Jehovánk üzenetadója, hogy az embereknek az Istennek világosságát hozza. . . . Az ilyen üzenetadónak szentnek, — Isten szent lelkének templomának kell lennie. A missiójának teljesítésére szükséges, hogy testileg és lelkileg egészséges legyen. Éppen ezen okból szükséges, hogy az étvágya és indulatai felett uralkodjék. (»Desire of Ages«, 100. old.)

3. Keresztelő János Illyés profétának lelkével és erejével jött, hogy Krisztus első eljövételét hirdesse, és azokat példázza, akik Illyés proféta lelkével és erejével kimennek, az Úr haragjának napját és Krisztus dicsőséges második eljövételét hirdetni. (»Redemption«, 15. o.)

4. Keresztelő János idejében a pénzhez és a gazdagsághoz való szeretet igen elterjedve volt. Bujálkodás, evés, ivás és patvarkodás általános volt, és mindezek a hűnök betegséget és nyomorúságot okoztak, és a szívöket és szellemi erőt elgyengítették, hogy lehetetlen volt, az igazságot felfogni. Keresztelő János mint reformáló hívatott. Az ő egyszerű és önmegtagadó életmódja nagy megdorgálás volt az emberekre nézve. — Ezen okból adatott a keresztelő János szüleinek oly határozott utasítás az ő életmódjára nézve. (»Desire of Ages«, 100. old.)

5. Sokat jelent az: Istenhez hű lenni. Az Úr azt kívánja, hogy testileg és lelkileg a legjobb egészségben legyünk, — mert szükségünk van minden erőre és tehetségre ezen nagy munkának elvégzésében, amelyet mireánk bízott. Csak olyan egyénekre tud az Úr felelősségeket bízni, kik a mértékletességi és egészségi törvények szerint élnek. (Biz. tét. 6. köt. 375. old.)

6. Az emberek a hívőket nézik és aszerint fogalmat alakítanak Krisztusnak vallásáról. Mindazok, kik Krisztust nem ismerik, lássák annak nemes és magasztos jellemét az ő követőinek életében. (Biz. tét. 258. old.)

Krisztusnak kell élnie és cselekednie az ő hívőinek életében. (»Blessings«, 138. old.)

12. lecke. — 1904. évi. . . .

A mi példánk és tanácsunk minden, amire szükségünk van, található.

Kérdések.

1. Mi volt Krisztusnak feladata? Ján. 1, 29.

2. Kinek álláspontját foglalta el, midőn a földre jött, hogy az embert megváltssa? 1. Kor. 15, 22. 45.

3. Hol kezdette meg a második Ádám a váltáság munkáját, hogyha az első Ádám az étvágy által le lett győzve? Máté 4, 1. 2. Lásd az 1. megjegyzést.

4. Minő testi és lelki állapotban volt Ádám, és milyen körülmények között élt ő Édenben? 1. Móz. 1, 27; 2, 8–16. Lásd a 2. megjegyzést.

5. Milyen viszonyok között kezdette meg Krisztus a küzdelmet a bűn ellen a pusztában? Luk. 4, 1. 2; Márk 1, 12. 13.

6. Minő jelentősége volt ezen hosszú bűjtölésnek? Lásd a 3. megjegyzést.

7. Minő nagy kísértetbe jutott Krisztus ezen körülmények között? Máté 4, 3; Luk. 4, 3.

8. Mit felelt Jézus a Sátán szavára? Máté 4, 4.

9. Minő körülmények között mondtak ezen szavak legelőször? 5. Móz. 8, 3.

10. Minő jelentőségük volt? Lásd a 4. megjegyzést.

11. Milyen fontos tanulni valót tudunk a Megváltónk első kísértetéséből meríteni? Lásd az 5. megjegyzést.

12. Minő nagy jelentősége van ezen leckének mireánk nézve? Lásd a 6. megjegyzést.

13. Mit tett Krisztus diadalma lehetőségessé? Lásd a 7. megjegyzést.

14. Hogyan fogunk mi diadalmaskodni? Jel. 3, 21.

Megjegyzések.

1. Krisztus Urunknál, úgymint az első emberpárnál is, az étvágy a kísértést képezte. Épp ott, ahol a romlás megkezdődött, ott kellett a megváltásnak is megkezdenie. Amennyiben Ádám étvágyának áldozatául esett, éppen azért kellett Krisztusnak annak megtagadása által győzedelmeskednie. (»Desire of Ages«, 117. old.)

2. Midőn Krisztus az étvágyat legyőzte, akkor nem állott a szép Édenben, ahol egykor Ádám Istennek világosságát és szeretetét mindenben látta, hanem egy vad pusztaságban, vadállatoktól körülveve. Minden körülötte irtóztató volt. Ilyen körülmények között bűjtölt negyven napig és negyven éjjelig, és

azon idő alatt nem evett semmit. (»Redemption«, 35. old.)

3. A Megváltó, akiben az isteni és emberi természet egyesülve volt, Ádám állását foglalta el, és majdnem hat hétig bűjtölt. Ezen bűjtölésnek hosszúsága bizonyítéka annak, hogy milyen bűnös az elzülött étvágy, és hogy milyen nagy hatalma van az emberi család fölött. (Ugyanott, 36. old.)

4. Az étvágnak követelése ne hiúsítsák meg az Isten igéjében való hitet és engedelmességet. Az ő igéje mannat adott az égről és vizet a kősziklából.

5. Krisztus Urunk első kísértetéből kivont legnagyobb tanulság az, hogy az étvágyat és minden abból eredő testi szenvedélyt legyőzte. (»Desire of Ages«, 122. old.)

6. Krisztus mindenben példánk. Látván, hogy milyen türelmesen szenvedett azon hosszú bűjtölés folytán, mely által az étvágy minden kívánságát legyőzte, mi is tanulhatjuk, hogy lehetséges nekünk is, minden kísértet fölött diadalmaskodni. Láthatjuk, hogy mily fontos az étvágyat az észnek uralkodása alá helyezni. Majdnem hat hétig bűjtölt a Megváltónk, míg az emberek részére a diadalmat az étvágy fölött megnyerte.

7. És ott a pusztában Krisztus diadalmaskodott az étvágy fölött az ember érdekében, és lehetőségessé tette az embereknek a jövőre nézve, az ő nevében az étvágyat legyőzni. (»Redemption«, 46. old.)

13. lecke. — 1905. szeptember 23-ára.

A mi értelmes isteniszteletünk.

Kérdések.

1. Mi volt az Úr Jézusnak feladata a földön? Luk. 19, 10.

2. Mennyit foglal magába az embernek megváltása? 1. Kor. 6, 20. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Minő intést ad Pál apostol a szentlélek indítása által Róm. 12, 1-ben?

4. Minő lépéseket kell megtennie az embernek, hogy az áldozat tökéletes és teljes legyen? 2. Kor. 7, 1.

Mindenekben mértékletesség.**Kérdések.**

1. Mennyit foglal magába az egészség? 1. Kor. 9, 25. Lásd az 1. megjegyzést.

2. Minő tanácsot ad az apostol erre nézve? 1. Kor. 10, 31.

3. A testi táplálékra szolgáló eledel kiválasztásánál mely kérdést kellene szemünk előtt tartanunk? — Azt, hogy milyen eledel szolgál egészségemre és testi és lelki erőm gyarapodására?!

4. Mi a lényeges követelése a jó eledelnek? Lásd a 3. megjegyzést.

5. Az eledelnek minősége az egyedüli pont, melyet fontolóra kell hogy vegyünk? Luk. 21, 34 (első része). Lásd a 4. megjegyzést.

6. Milyen alapelvek lehetnek az ivásra nézve zsinormértékű? Péld. 23, 31; 1. Tim. 3, 3. Lásd az 5. megjegyzést.

7. Mit mond az Úr a mi ruházódásunkra nézve? 1. Pét. 3, 3. 4; 1. Tim. 2, 9.

8. Az egyszerűsége és a szerénysége kívül mit kell még tekintetbe venni a ruházódásra nézve? Lásd a 6. megjegyzést.

9. Mi lesz az irigységen, a nagyvágyáson és a jólétesen kívül uralkodó bűnökhöz számítva? Ezék. 16, 49; Luk. 17, 26–30.

10. Milyen parancs adatott Ádámnak, miután vétkezett? 1. Móz. 3, 19.

11. Mit mond Pál apostol ezen pont fölött? 2. Thess. 3, 10.

12. Milyen felebarátunk az Isten előtt és az általa adott világosság előtt? Ján. 12, 35; 1. Ján. 1, 7. Lásd a 3. megjegyzést.

13. Mit eszkel Pál apostol érettünk? 1. Thess. 5, 23.

Megjegyzések.

1. Mértékletesség mindenben kell hogy tanítassék ezen életben. Mértékletesség evésben és ivásban, alvásban és ruházódásban, ez egyike a legnagyobb alapelveknek. (Biz. tét. 1. köt. 375. old.)

5. Minő célt akarunk az egészségi tanok által elérni? Lásd a 2. megjegyzést.

6. Milyen viszonyok várhatók az utolsó időben Krisztus Urunk szava szerint? Luk. 17, 26–30.

7. Minő figyelmeztetést adott e végre? Luk. 21, 34.

8. Mi vezetett arra, hogy nekünk mint egyháznak az egészségi törvényeket adta? 5. Móz. 33, 2. 3. Lásd a 3. megjegyzést.

9. Minő kívánság fejeztetik ki a szentlélek súgalata alatt? 3. Ján. 2.

10. Ezzel szemben tehát micsoda a mi kötelességünk? Róm. 12, 1. Lásd a 4. megjegyzést.

11. Minő ígéret adatik az engedelmeseknek? Ésaías 1, 19.

12. Mikor lehet a mi engedelmeségünk kedves Isten előtt? — Akkor, hogyha hitből származik.

Megjegyzések.

1. Az egész ember — test, lélek és lehellet (szellem, pára) — az Úrnak tulajdona. Isten egyetlen egy fiát adá nemcsak a testért, hanem a lélekért is. — Egész életünk az Úré és az ő szolgálatában kell hogy álljon, hogy egész lényünk által őt dicsőítsük. (White E. G., Jouths Instruktorban.)

2. Az egészségtan azon nagy munkának egyik ágazata, amely az embereket Krisztus második eljövetelére előkészíti, és épp oly szoros összeköttetésben áll a harmadik angyal üzenetével, mint a kéz a testtel. (Biz. tét. 2. köt. 161. old.)

3. A mi mennyei atyánk szeretet indításából küldötte az egészségről szóló világosságot, hogy azáltal megóvjon mindazon rossz és egészségtelen szokásoktól, amelyek a megrontott étvágytól származnak. (»Christian Temperance«, 134. old.)

4. Isten és felebarátunk iránti kötelességünk az, hogy az egészség törvényeinek engedelmeskedünk, mert azok az Isten törvényének egy része. (Biz. tét. 3. köt. 164. old.)

2. »Olyan-e az én ételem, amely olyan állapotban hoz, amikor a legtöbb jót teszem?» (White E. G., Review and Herald 25. sz. 1880.)

3. Az étel nagyon egyszerűen legyen elkészítve, de mindazáltal csinosan, hogy kívágyat gerjessen.

4. Lehetséges még az egészséges ételekből is mértéktelenül enni Jól meg kell rágni lassan az ételt és a nyállal az ételt jól összekeverni. (Christ. Temperance, 51. 52. old.)

5. Sokan azon hibát teszik, hogy az evésnél hideg vizet isznak. Az étel ne legyen leöblítve Az étellel gyümölcsöt együnk, akkor az ivás után való kívánság eltűnik. Sohasem használjunk teát, babkávét, bort, sört vagy egyéb nemű szeszes italt. (Christian Temperance 51. old.)

6. A ruházatnak reformálása védi a testet mindenféle külső veszedelemtől. (Biz. tét. 4. köt. 365. old.)

A csinoságot és a tisztaságot kell hogy szeressük legjobban. Isten a rendnek Istene. Hanyagságot és rendetlen szokásokat egyetlen gyermekében sem tűri meg. Mutassátok a ti ruházatokban és házatokban és mindenetekben izlést, rendet és tisztaságot. (Biz. tét. 2. köt. 66. old.)

A ruházkozásban nem szabad közönyösnek lenni. Az Úr Jézusért, akinek tanúi vagyunk, igyekezzünk a mi megjelenésünket úgy ahogy lehet rendessé és csinosná tenni.

7. Isten gyermekeinek kell hogy az ő testükre nézve felvilágosítva legyenek, hogy a zsolttárával mondhassák: »Köszönöm neked, hogy oly csodálatosan ábrantottál azokat, akik Isten fiainak te kegyelmedre bívatják magukat, legjobban ha most, míg alkalom van, megismerjük, hogy mintha lehet az egészséget megtartani. Az Úr nem fog csodát tenni azért, aki nem igyekszik Istentől teremtett testét egészségben tartani. (White E. G., Medical Missionary 2. köt. 216. old.)

— Jézus a bűnt gyűlöli, de a bűnösöket szereti.

A missió köréből.

A fő-konferencia Washingtonban.

A nagy adventi üzenet, amely az isteni kegyelemidőnek nemsokára bekövetkező végét és Jézus Krisztus örök királyságának közel való felállítását hirdeti, az egész földön át tartja diadalmenetét. Mindig szűkebbre húzza a főnalakat az egész világ körül, és így hozza végezetre Istennek nagy művét. Nem tarthat már sokáig, míg az egész világ az angyalnak ama földrengő szavát meghallja: »Meglét!» és a hetedik angyal Jelen. 11, 15-ben a mitőlünk várva várt üzenetet hirdeti: »E világnak országai lettek a mi Urunkéi és az ő Krisztusáéi, ki mindörökkön örökké uralkodik.«

Hogy milyen gyorsasággal megy ezen üzenet a földön keresztül, meglátjuk az ezévi május 11-től 30-ig egyesületünk által Washingtonban tartatott fő-konferencia kimutatásából, ahol mint az öt földrészből megjelentek a képviselők, az éjszaki Svédországtól a déli Argentiniáig, Tokiotól, Japán szélső keletétől Európa legtávolabb nyugatáig, jelentést hozván az ő területein tapasztalt előmenetelről, és hogy Isten népével közösen tanácsolják és elhatározzák a tervek fölött, melyek a mű kiépítésére szükségesek. Szívünk reped örömeiben, mikor látjuk, mily hatalmasan terjed az üzenet és hogy nyilvánul Isten vezetése Izraelben.

A hely nem enged, hogy a konferencia minden egyességeit hozzuk, de mégis akarunk testvéreinknek a fontosabb körülményekről egy áttekinetet adni, amelyek a minapi munkálkodást művészkben jelezik.

Ha az »Entstehung und Fortschritte« (Kezdet és haladás) című könyvet olvassuk, meglátjuk, mily feláldozó és önzetlen odaadással dolgoztak White Bates, Andrews, Waggoner és más testvérek a mű érdekében és egész erejükkel állottak Isten országának szolgálatába nem sejtve, hogy ezen szerény kezdés 60 év múlva oly világterjedelmű műhöz fog fejlődni! Ezen első testvérek mur

kálataiból, melyek nyomorúlt viszonyok alatt, nevezetes egyéni vagyon nélkül, útra igazítottak, ma imádással nézünk fel Istenünkhöz, aki oly gyenge eszközöket választott ki magának, hogy magát megdicsőítse. Csak az ő gondviselése egyedül volt az, mely oda vitt minket, ahol ma állunk. Ő iránti hálával akarunk alázatossággal az ő művét megtekinteni, melyet ő mireánk bízott.

Most éppen 42 év folyt le, mióta a fő-konferencia 1863. május havában Battle-Creekből 20 képviselőtől szerveztetett, melyekből ma még csak négy életben van, és pedig: Loughborough, Sanborn I., Tayler C. O. és Washington Morse testvérek és White testvérné, aki már akkor a művel szoros összeköttetésben volt. White testvérné és Loughborough testvér ezen, a konferencia 36. gyűlésén is jelen voltak és mint élő tanúk adhattak jelentést a mű haladásáról, hogy növekedett láthatóan a legkisebb kezdettől évről évre, míg ma ezeket egy néphez egyesített, amely a világ minden részében jegyezhet fel eredményt áldásos munkálódásáról. Az egyesülés előjárójának, Daniells A. G., jelentéséből a következő számbeli előmenetelt vesszük ki: 1863-ban, a fő-konferencia alakulásánál, a tagok száma 3500 volt, míg 1904. végén a statisztika 81.721 mutat fel. A prédikátorok és bibliai munkások száma több mint 1600, 30 ellen az akkori időben. Minden tíz évben a számok megkettőztettek, a tagokra, munkásra és vagyona nézve; az utolsó tíz évben a mű annyival szaporodott, mint az előbbi 50 évben együttvéve! Míg a dézsma akkor 58.970 K volt, a múlt évben 3.399.604 K-ára — az 57-szeresre — rúgott; az évi imanapi adományok 711.114 K-ra. Szombatiskolai adományok címén ezen statisztika összeállítási időben 3.379.917 K folyt be; az utolsó évben ezen adományok 297.100 K-ra rúgtak, melynek két harmadrésze 197.925 K magasságban kizárólag a missiónak átadatott, míg a maradék a szombatiskolai kiadások fedezésére használtatott. Ebből kiténik, hogy a szombatiskolai adományok egy rendkívüli segílyt képeznek a missió részére. Érdekes azon említés

a kimutatásban, hogy az általános európai konferencia jelenleg annyi tagot bir, mint 1876-ban az egész egyesülés, míg a dézsma még sokkal nagyobb mint ott volt. A német unió egyedül annyi dézsmát mutat ki, mint 1876-ban az egész egyesülésből jelentetett.

Amennyiben az első kimutatásokból kivehető, 6 szervezett egyesület volt a fő-konferencia alakulási idejében, körülbelül 3500 taggal, 30 prédikátorral, egy kis kiadó-telekkel, egy heti és egy hónapi folyóirattal, néhány füzetrel és traktáttal. Ma a viszonyok másképpen állanak. A 6 egyesületből 13 unió-konferencia lett 78 egyesülettel és 3 unió-missióval 50 missió-területtel. Az akkori kis kiadóházból 11 kiadóház 45 nyomdával eredt. Az akkori 2 folyóirat ellen ma 89 van; könyvek, traktátok és folyóiratok jelenleg több mint 40 különböző nyelven nyomtatnak. Az átlagos évi könyveladás több mint két millió koronát tesz ki.

Jó haladást tesz a művenkkel elválaszthatatlan összeköttetésben való iskolai ügy és az orvosi missió is. Jelenleg 495 iskola áll fenn 10.982 tanulóval és 716 tanítóval. Míg 1867-ben Battle-Creekből, Mich., az első kis gyógyintézet alapítottatott, jelenleg további 51 gyógyintézet áll mellette a világ minden részében, azonkívül 29 betegápolási intézet és számos egészségi fiókintézet. Több száz egyén dolgozik mint orvos, ápoló és más tulajdonságban a harmadik angyal üzenete ama részének előmozdításán, hogy az egész testen beteg emberségnek az üdvösségi üzenet mellett segílyt nyújtson testi egészségre is.

Nagyon érdekes tudni, hogy a 100.000 dollár (468.000 K) alaphoz, mely szükséges volt azon költségek fedezésére, melyek a főszékhelynek Battle-Creekből Washingtonba való áthelyezéséből származtak, majdnem minden testvér járult. Minden vidékből hozták a képviselők az adományokat, azok közt 420 K-t két testvértől Szt.-Helenából. Még Indiából is, ahol 300 millió ember közt 130 testvérünk van, melyek az ott uralkodó ínség alatt szenvednek, 1880 K-t küldtek azon hízalommal Istenben, hogy ő azt nekik gazdagon

megjutalmazza. A mi német uniónk sem
 üres kézzel Washingtonba, és ör-
 vendünk közölhetni, hogy azon gyűjtés-
 bez 3745 K-val járult, melyet Conradi
 testvér a konferenciának átadott. Az
 előttünk levő kimutatás szerint
 május 18-ig több mint 393.000 K folyt
 és maradt még körülbelül 75.000 K
 hátra a költségek fedezésére, mely összeg
 valószínűleg még a konferencia vége
 előtt bejött.

Mily gyönyörűséges látni, hogy építi
 az Úr Siont ezen utolsó időben min-
 denütt, hogy adja a szereket kezünkbe
 és akaratossá teszi szívünket, mindent
 örömmel odaadni az ő művéért, bizván
 azon ígérétebe, hogy ő azt egykor száz-
 szorososan megjutalmazza nekünk. Ha a
 mű hatalommal előre halad is, ne tegyük
 azért kezünket henyén az ölünkbe,
 hanem haladjunk annál jobban azon
 célunk felé, amelyet kitűztük magunk-
 nak. A mű, ahogy már említettett, az
 utolsó tíz évben annyit nyert, mint az
 előbbi 50 évben együttvéve. Adjon az
 Úr, hogy a jövő tíz évben annyit te-
 hetünk, mint az elmúlt 60 évben, ha a
 mű már előbb nem végeztetett be!

A friedensau konferencia.

Miután a német unió évi konferen-
 ciánknak ideje közeledik, és ez július
 20.-tól 30.-ig Friedensauban fog tartatni,
 nem szeretnénk elmulasztani, kedves
 magyar testvéreinket is arra figyelmez-
 tetni és ezen fontos összejövetelnek meg-
 látogatására szívesen meghívni. A mű
 egyre mind jobban kiterjed és mindig
 különböző terü-
 letek szükségletét talál Isten népével
 közösen tudni, hogy minden részére
 az az elöljáró. A német unió
 minden részén az elöljáró
 testvérek egymást más testvérek is, és
 előadják a területeinek szükségletéről
 való kívánataikat. Egész Németországból,
 Magyarországból, Ausztriából, Orosz-
 országból stb. várjuk a testvéreket, és
 Európán kívüli tartományokból is meg-
 ígértetett jó segítség. Daniells atyafi,
 a fő-konferencia elöljárója Amerikából,
 Westphal atyafi Braziliából és Wakeham

atyafi Egyiptomból is váratnak, úgy
 hogy áldásos gyűléseket, mint minden
 évben, várhatunk el. Kedves testvérek,
 ha csak lehetséges nektek, jöjjetek el
 és vegyetek részt személyesen Sion fel-
 építésén, mely mindig jobban közeledik
 bevégzéséhez, és hozzatok magatokkal
 Isten áldását, hogy mindnyájunk Isten
 művének áldására lehessünk.

Ising W.

**Az Úr munkájának előrehaladása
 magyar hazánkban.**

Örömmel tudtára hozzuk kedves test-
 véreinknek, hogy június elején alámerítés
 volt a városban. Négy drága lelket
 felvehettük az Úr kegyelme és szeretete
 által. Ezenkívül vannak többen, akik a
 legközelebbi alkalommal várják a szent
 keresztséget. A szerb nemzet között is
 halad előre az Úr munkája. Todor test-
 vérünk azt írja, hogy több helységet
 meglátogatott, és a legjobb kilátások
 vannak. — Reifschneider testvérünk
 meglátogatta a testvéreinket Romániában
 és Bulgáriában az elmúlt hónapban.
 Imádkozzatok, kedves testvérek, az Úr
 munkájának előrehaladásáért.

H. J. F.

**Egy hívás segítségért Kina egyik
 tartományából, ahol megalapodott
 a missiói munka.**

*Kivonat egyik testvérünk leveléből Canton
 városából.*

•Isten gondviselése által a munka
 Amoy városában, Fukim tartományában
 megkezdődött. Oly égető szükséges egy
 munkás ezen missió-földön, hogy hala-
 déktalanul kell valakit küldeni, aki a
 munkát az új évvel megkezdheti.

Ahogy már tudjátok, Timothy, Munsen
 testvérnek bennszülött segítőmunkása,
 már márciusban oda lett küldve, hogy
 ott a Fukim nyelvet megtanulja és az-
 után a kínaiak között dolgozzon Sumatra
 szigetén. Augusztusban Timothy testvér
 visszatért, hogy bennünket meglátogasson,
 és magával hozott egy felszentelt angol
 presbyteriánus prédikátort, aki már
 kezdte volt a szombatot tartani, aki az
 ő szünidejét arra használta fel, hogy az

igazsággal és annak képviselőjével ismeretségbe jusson itt Cantonban. Timothy testvér azt mondta nekünk, hogy ő egy presbyteriánus papképezdének a vezető tanára, és hogy hetven prédikátor felett felügyel. Teljes bízgalommal akarta ő Timothy testvért a vasárnap megszenteltetésére figyelmeztetni, és ezáltal a szombatnak ismerettségére jutott. Eleinte ez egy nagyon nehéz harc volt neki, és minden bibliai verset, amelyeket talált, előhozott, hogy a szombatot igazságtalannak bizonyítsa; de midőn ő az igazi világosságot megnyerte, nem tekintett az ő állására és tekintélyére. Miután egy pár napon át szorgalmasan tartottunk bibliai órákat, megkereszteltem, és ő visszament az iskolába előbbi állásába, ahol megpróbálta, a szentlélek segítségével, amelyből nagyobb mértékben megtartott, az ő társaival az igazságot közölni, u. m. a tanulókkal is. Hajlandó volt, az ő parancsolatainak engedelmeskedni, ha az iskolából elküldik is, és azután a világosságot mint hetedik napot ünneplő adventista elterjeszteni.

Egy nagyon magas fizetést kapott, amelyet nálunk nem nyerhetne el, és azonkívül szabad lakása is van; de azért sohasem kérdezett a fizetés után, habár négy vagy öt saját gyermeke van, és azonkívül anyósát és két árva gyermeket is tart. A kínaiak egyáltalában nem hajlandók az ő anyagi viszonyaikról megfelejtkezni, de ő azt mondta Timothy testvérnek, hogy ő tudja, hogy a jó Isten gondoskodik róla, akárhol is lesz. Keresztyén szülőknek volt a gyermeke, akik azon helyen az első megtértekhez tartoztak és nagyon gondos nevelésben részesült. Kétségen kívül van, hogyha előre halad és e világossághoz hű marad, amelyet most nyert, képes lesz, az ő népe között nagy munkát végezni.

Egynehány nappal ezelőtt kaptunk egy levelet, amelyben közli velünk, hogy őt és Timothy testvért elbocsátották az iskolából, és hogy egy másik bennszülött prédikátor is elfogadta az igazságot és a szombatot ünnepli. Egy másik fiatal prédikátor az iskolából kinyilatkoztatta, hogy az ő szándéka is az Urat követni.

Timothy testvér egy fiatal tapasztalatlan ember, akire ezen nagy munkának kezdetét még nem lehet bízni. Más missionáriusok már bebizonyították tapasztalat által, hogy e munkának vezetését nem lehet a bennszülöttekre hagyni. Egy ember, aki ezen munkának vezetni és Isten segítségével ezen munkának alakot és jellemet tud adni, minél hamarabb kívántatik.

Amoy egy régi kínai kikötő, ahol többféle nemzetségeket és vallásokat találunk. Az angol presbyteriánusok, a londoni missió, a református egyház Amerikában és a katolikusoknak nagy missiói állomásuk van ezen a helyen, az evangelizációnak nagy jelentőségére, amennyiben ez a kapu a Fukim nyelvet beszélő néphez, amely a főnyelv a dél-kínaiak között és sok millió beszéli.

Lehetetlen a mi új testvérünkkel levelezni, mert ő nagyon kevesen érti az angol nyelvet, és az ő nyelve éppoly különböző a Canton nyelvtől, mint az angol a franciától. Ezen akadály nekem is útamban van, személyesen a felügyeletet átvenni ezen missiói föld fölött. Egy nagy munka áll előttünk, mely egyik oldalon szorgalmat, a másik oldalon előmenetelt kíván. Ezen munka nem a mi tervünk által kezdődött, hanem magától jött létre, és mutatja, hogy a föld érett az aratásra. Az Úr vezesse az ő népét, hogy bölcsen és értelmesen cselekedjen ezen munkának előmenetelére.

Anderson J. N.

— Hogyha a legboldogtalanabb ember akarsz lenni e földön és másokat is boldogtalaná akarsz tenni, úgy ehhez nagyon egyszerű az út: Akkor csak légy kapzsi és önző, mindig csak magadra gondolj és azon, hogy az emberek mennyivel tartoznak neked, hogy mit beszélnek és gondolnak terólad, és akkor a te békességed és szerencséd oda van.

— Aki magát teljesen kiismeri, az ismer másokat is.

— A jó akarat talál utat mindenre.

Negyedévi kimutatás a magyar missiói területről

1905. január 1-től március 31-ig.

Helységek	Tagok száma	Felvét.		Dézsmá		Elsőnap adom.		Imanapi adom.		Szombati iskola			Vall. irat. egyl.		
		Kereszt.	Szav.	K	f.	K	f.	K	f.	Tagok száma	K	f.	Kimut.	K	f.
Acél	29			135	50	1	40	11	22	29	7	45			
Békés-Csaba	12			123	35					19	15	52			
Brassó	3			24	50	4	79			7	11	58	4	—	80
Budapest	23			184	06					28	17	77	5	16	95
Fogarás-Didr.	24			132	63	4	81			24	28	74			
Kolozsvár	33			191	—	3	—			20	21	—			
Nagyselyk	7			26	80	1	—			7	3	47			
Nagyszeben	5			105	35	2	—			5	7	18			
Nagyvárad	7	1		7	15					8	2	19	3	7	—
Rece	2			275	—	5	—			5	21	—			
Szegvár	10			30	40	1	20			9	8	41	3	5	33
Temesvár	8			33	40	2	70			6	2	62			
Vista	30		2	62	32	—	44			33	12	35			
Összesen	193	1	2	1331	46	26	34	11	22	200	159	28	15	30	98

A családi körben.

Rákhel néni leckéje.

Rákhel néni — egy idős szerezsen asszony, az Allyén családnál már sok évek óta szolgált. Mindenki szerette, és mint egy nagymama minden fölött gondoskodott a házban. Joga volt, mindenbe beleszólani, és az ő szava döntő volt a legkomolyabb kérdésekben is.

Rákhel néninek megalapított nézetjei voltak minden fölött, és különösen a missiói adakozásról azt szokta mondani, hogy az olyan dologban szabálynak és rendnek kell lennie. És így az ő kis családjában mindenhol mindenhol felfelé rakta a nyújtandót. «Azért azt teszem,» mondja, «mert én a régieknek azt mondta a jó isten, hogy minden keresztelő: a második úszó az ő tulajdona, akkor én inkább teszek hozzá még egy levelet, hogy jó mérték legyen.» A család tagjai pedig kevés figyelmet fordítottak az öreg asszony nézetére.

«Azon gondolat, hogy minden bevételről pontos számadást kell vezetni és azután ebből egy határozott részt jótékony célokra rendszeren félre tenni, úgy tetszik nekem mint adófizetés és kényszerített dolog,» mondá egy alkalommal

Allyénné. «Azt gondolom,» folytatta, «az olyan nézet nem felel meg az evangéliumi szabadságnak. Én szeretek adakozni, és örömmel adok mindenből ami van, ha az ideje eljön. Amely pénzt pedig az ember már előre félre rak, az úgy tetszik, mintha ezt inkább kötelességből teszi, mint szabad akarattól; — különben úgy hiszem, még akkor is rá érek adakozni, mikor majd a gyülekezetben emlegetik, mikor felhívás történik.» Úgy gondolkozott Allyénné.

A felhívás nemsokára történt, de »éppen akkor jött,» mondá Allyénné, »mikor nem voltunk rá készülve. De azért adtunk amennyit adhattunk, és reményelem, hogy jól fog mivelni. Bár ha ötször annyi lett volna.»

Az öreg Rákhel néni pedig csóválta fejét ezen fontos ügy könnyelmű elintézése fölött — igen sokszor csóválta fejét azon reggelen és nagyon mélyen elmerült gondolatba, — úgyannyira, hogy még a teendőit csak lassan tudta végezni.

Mikor a déli óra megérkezett, Allyén úr és neje nagyon csodálkozva nézték az ebédet, — alig lehetett az asztalon valamit látni. Olyan szűk ebédhez nem voltak megszokva.

«Mi történt itt?» kérde Allyén úr nejéhez fordúlva.

»Nem tudom,« felelt Allyénné és kérdező tekintettel fordult Rákhel nénihez.

»Hát, csak annyi hús volt még; sajnálom, hogy nem volt több,« felelt mentegetve Rákhel néni.

»De ma reggel haza küldöttem elég sütni való húst,« mondá Allyén úr csodálkozva, »és se burgonyát, se zöldséget nem látok az asztalon.«

»Van mit gondolkodni, míg az ember egy ebédet tud elkészíteni, és már késő is volt, midőn hozzá kellett fogni és végre azt gondoltam, hogy azt fogom az asztalra hozni ami van, de látom, hogy az nagyon kevés — a kenyeret is elfelejtettem!«

»Kenyér sincsen!« mondá Allyénné. »A méz is elfogyott — felhasználtam ma reggel a süteményben. Csinálhattam volna palacsintát, hogyha elég korán eszembe jutott volna, különben még sokat kellett volna készíteni, csak én úgy vélekedem, hogy amit az ember kötelességből tesz, ez nem jön szabad akarathból, és én pedig akartam ebédet készíteni jó érzéseimből.«

»De ha az ember bőségesen gondoskodott minden fölött, akkor illik, hogy a fáradságnak gyümölcsét is élvezze, nemde, nem úgy van-e?« kérdé Allyén úr egy kissé türelmetlenül.

»Csodálkozom azon, hogy épp most oly sok bibliai vers jut eszembe,« mondá Rákhel néni elmélkedve. »Azt mondja Pál apostol: „Ki bőséggel megad nekünk mindeneket a mi tápláltságunkra“, és ismét: „Mivel fizessek meg az Úrnak minden énhozzám jótéteményeiért?“ — De elfelejtettem a gyümölcsöt az asztalra tenni! Csak ennyit találok, ennyi az egész,« mondá Rákhel néni és egy pár almát tett az asztalra egy nagy kosárból. »A gyermekek megették java részét, — sajnálom, hogy nincs több, de az is jobb mint semmi. Bárha ötször annyi volna.«

Erre valami hirtelen eszébe jutott Allyén úrnak és egy kis szünet után kérdezte csendesesen:

»Nem lehetett volna részünkre valamit eltenni belőle?«

»Megtettem volna,« felelt az öreg néni engedelmes hangon, »meg is teszem máskor. Mindig azt gondoltam, hogy a

tulajdonosnak van joga, vagyonaát tulajdonát használni és élvezni, de azt halottam, hogy annak, akit az emmi szeretet, csak annyit kell adni, amennyi véletlenül akar — ez volna sokkal lyesebb a másik módnál és úgy én egyszer akartam ezt megpróbálni — úgy látom, hogy igen szegényesen és azért inkább visszatérek régi elvemhez és ezután rendszerint adok.«

»Megértetted-e, hogy mit akart öreg néni nekünk mondani?« kérdé Allyénné férjétől, mikor egyedül voltak.

»Igen, — nagyon is jól megértettem. Jó leckével szolgált nekünk.«

»És ha neki igaza van, akkor a mi gondatlan adakozásunk hasonló az ő ki szolgáltatásához a mai ebédnél,« mondá Allyénné.

»Igazsága van, kedves feleségem,« mondá férje. »Mi Krisztust királyunknak és mesterünknek nevezzük, és az hisszük, hogy őtőlé jön minden áldás. Azt mondjuk, hogy nem vagyunk magunké, hanem az övé vagyunk. Nek szolgálni a főfeladatunknak tekintjük és mégis — mily különös dolog — saját részünkre bőven gondoskodunk, de az ő országának gyarapodására vajmi keveset teszünk. Erre eddig mindig csak a véletlen megmaradt garas jutott; miután magunkat már mindennel elláttuk. Igazán, nem úgy látszik, mintha hátségesen és szeretettel szolgálunk az Úrnak.«

Még igen sokáig beszéltek az ebéd után — és azon délutáni órában a férj és feleség jól megvizsgálták a bevételüket, és annak illő részét eltették az Úrnak a Rákhel néni elve és »jó mértéke szerint«. Mikor ezt tették, akkor azt is észrevették, hogy fel kell hagyni sok szükségtelen és felesleges kiadásokkal is. De egy ügy nem veszte el értékét, hogyha áldozatot követel. És így, midőn a missióterületeket megvizsgálták, akkor egy új tudatra felébredtek. Láttak, hogy mily sok lélek van még a sötétségben. Nem maradtak hátra a jó cselekedetekben és nemsokára a gazdag vetésnek dús áldását is tapasztalták, amely mind azoknak része, akik könnyhullatással vetnek.

Égészség és mértékletesség.

Hogyan öltözködjék egy keresztyén nő?

Egy keresztyén nőnek értelmesen, egyszerűségi mód szerint és csinosan kell öltözködni. A sok divatlap helyett az Istennek ígéjében kell hogy kutasson és tanuljon. Ne hordjon szűk ruhákat, hanem az egész ruházat a válltól kell hogy hordatassék. Az alsó szoknyák egy alsó deréken legyenek felgombolva. Egy keresztyén nő ne legyen feltűnő a ruházatban. A természetében vonzó legyen, de nem ruházatának különösségében és a pucban.

»Mely asszonyoknak ékességek ne legyen külső, mely vagyon hajoknak feltekerésekben, aranynak viselésében, vagy szép palástoknak öltözetiben. Hahem a szívben elrejtett ember, a szelíd és csendes léleknek rothadatlanóságában, mely az Isten előtt becsületes. Mert ama szent és Istenben bízó asszonyok is régen ilyen módon ékesítik vala magokat, kik az ő férjeiknek engedelmesek valának.«
1. Pét. 3, 3-5.

Egy híres festőről a következőket halottam: Ő különösen iparkodott, hogy azonképpen, ahogy az Úr Jézus a vacsora alkalmával együtt volt az ő tanítványaival, az ő teljes természetét az ő arcának vonásaiban visszatükröztesse. Amikor a munkát elvégezte, megelégedetten átnézte. Az asztalon, éppen az Üdvözítő előtt állt egy nagyon szép ivóedény. Nehány hölgyek megtekintették a képet és egy közülök ezen megjegyzést tette: »Nézd csak ezen gyönyörű arcát, mely erre elővette az őcsodát.« Ő felelt: »Ihúzza, ezt mondják.« »Mennyi sem rejte az Isten természetét az Úr Jézus természetében megmutatni. Minden más vonzóerő, amely a tekintetet ezen magasztos előképről elfordítja, el legyen kerülve.

Egy keresztyén nő a figyelmet magára vonja azon gyengéd és szelíd lélek által, mely őbenne uralkodik. Keveset használ, ha egy személynek ezt mondjuk: »Tenedek nem szabad ezt vagy azt hordani!« Ameddig a szeretet ahhoz a szív-

ben van, éppen úgy lesz, mintha a fának zöld hajtásait levágjuk, amely újra és újra kihajt. A munkának kezdetének a szívben kell megkezdődnie; ha a szív teljesen meg van térve, akkor bizonyos hogy változások következnek, és minden ami nincs összhangzásban Istennek beszédjével, el fog tűnni.

Sodomának egyik legnagyobb bűne a büszkeség volt. Ez volt a főök, hogy az istentelenség gyarapodott. »Íme ez volt álnoksága Sodomának, a te hügodnak: a kevélység, a kenyérnek elégsége és hívalkodásnak bősége volt neki és az ő leányinak és a szűkölködőnek és szegénynek kezét nem fogta.« Ugyanezen bűnök uralkodnak ma is a nagy városokban, és ezen bűnökért felelősségre lesznek vonva. *Dr. Kress D. H.*

Az egészség törvénye.

1. Korán kelj, korán fekiüdj le, töltsd el a napot hasznos munkával.
2. Viz és kenyér erőt ad, tiszta levegő és napfény nélkülözhetetlen az egészségre nézve.
3. Rendes élet és mértékletesség hosszú életet biztosít.
4. Tisztaság megakadályozza a rozsdát. Amely gépeket legjobban gondoznak, azok tartanak legtovább.
5. Elegendő alvás a testet megerősíti, igen sok alvás pedig puhítja és gyengíti a szervezetet.
6. Öltözködjél tisztán s oly ruhákban, amelyek a testet a forróságtól és hidegtől megóvják.
7. Legyen tiszta és kellemes a háza, úgy boldog otthonod lesz.
8. Az ész megerősödik és növekedik hasznos foglalkozástól, azért csak keresd azt.
9. Kellemetes módor az élethez való ragaszkodást és szeretetet szül, ellenkezőleg kedvtelenség és levertség sürgeti az aggkort.
10. Ha lelki munkálkodás által keresed a kenyeredet, akkor ne engedd, hogy karjaid és lábaid erőtlenné váljanak a munkátlanság által. Ha pedig testi munkával keresed a kenyeredet, ne hanyagold el, lelki erődöt művelni.